

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában.
Hiszek egy Isteni Örök Igazságban.
Hiszek Magyarország fellámpadásában. Amen.

Ara: 10 fillér.

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG-KIADÓHIVATAL
FERENCZ JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-90. EJJEL 10-TŐL 23-48.

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETESI ÁRAK:
EGESZ ÉVRE 30 PENGŐ, FÉL
ÉVRE 15 PENGŐ, HAVONTA 2.50 P

(FRANON 21.) 1940 DECEMBER 11. SZERDA

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLIV. ÉVFOLYAM 282. SZÁM

Csáky István gróf külügyminiszter kedden éjszaka elutazott Belgrádba

A jugoszláv főváros zászlódiszben várja a magyar külügyminisztert — Hir szerint esütörtökön írják alá a magyar-jugoszláv megnemtámadási egyezményt

Romániában egyre nagyobb hatalomra tesz szert a vasgárda -- Antonescu hiába rendelte el a rendőri tagozat feloszlátását, az ma sem következett be -- Az olaszok súlyos veszteséget okoztak a görög jobbszárnyon -- Churchill az angol alsóházban bejelentette a nilusi hadsereg offenzíváját

Hitler birodalmi vezér: „Bármilyen történjék is Németország győzni fog!”

Budapest, december 10. (MTI) Csáky István gróf külügyminiszter a jugoszláv királyi kormány meghívására kedden 23.48 órakor a menetrendszerű gyorsvonattal két napos hivatalos látogatásra Belgrádba utazott. A külügyminisztert elkísérte belgrádi útjára a felesége is, továbbá a miniszter kíséretében utazott Ghtczy Jenő rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, a külügyminisztérium poliházi osztályának vezetője, Bartheldi Tibor rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, a külügyminiszter protokoll-főnöke, Sebastyén Pál miniszteri o. tanácsos, a külügyminisztérium nemzetközi szerződések osztályának vezetője, Ulein-Reviczky Antal követségi tanácsos, a külügyminisztérium sajtó és kulturális osztályának vezetője, és örgróf Palaviczny Hubert, a külügyminiszter személyi titkára. Ugyancsak Belgrádba utazott a magyar sajtónak mintegy 20 képviselője.

A külügyminiszter búcsúztatására a pályaudvaron megjelent Erdmannsdorf budapesti német követ, Talamo mári budapesti olasz követ, továbbá a jugoszláv követség tagjai, Lukovics követségi tanácsos, ideiglenes ügyvivő vezetésével. A jugoszláv követ már tegnap Belgrádba utazott.

A külügyminiszter negyedórával az indulás előtt megjelent a pályaudvaron és szívélyesen elbeszélgetett a búcsúztatására megjelent előkelőségekkel. Elutazása előtt az újságíróknak a következő nyilatkozatot tette:

— A tél napjainkban a külügyminiszterek és más vezető diplomaták utazásának évadja. Eppen ezért örvendek, hogy minisztertársaim után én is ellátogathatok a jugoszláv fővárosba. Politikai kijelentéseket természetesen nem tehetek, és a jugoszláv-magyar viszonyt sem kell, azt hiszem, külön magyaráznom. Jövendőnk alapja a földrajzi fekvés, kölcsönös megbecsülés és az a tény, hogy a sors évszázadokkal ezelőtti szomszédokká rendelt. Magyarország külpolitikája békepolitika és végeredményben ezt a célt szolgálja mostani utazásom is.

Belgrád, december 10. (Bud. Tud.) A jugoszláv fővárosban nagy előkészületek történnek a magyar külügy-

miniszter fogadtatására. Gróf Csáky István 11-én, szerdán délelőtt 9 órakor érkezik Belgrádba. A belgrádi pályaudvart ez alkalomra zászlódiszbe öltöztetik. Feldíszítik az egész várost is, színes villanykörtéket, lámpionokat helyeznek el azon az útvonalon, amelyen a magyar külügyminiszter majd elhalad.

Belgrád házain és középületein a jugoszláv zászló mellett mindentü-

Horthy kormányzó mohácsi beszéde mélyen belevésődött minden jugoszláv emlékezetébe

A keddi deli Pravda teljes első oldalát gróf Csáky István szerdai belgrádi látogatásának szenteli és címében kiemeli a magyar külügyminiszter szerdára várt érkezését. Első helven közli a hétfőn kiadott hivatalos jelentést, majd vezércikkben foglalkozik a magyar-jugoszláv közeledéssel.

A Pravda szerint kettős jelentősége van Csáky István gróf látogatásának:

1. Ez lesz a két ország között fennálló régi, még az 1926-ban Horthy Miklós kormányzó által megindított együttműködés megnyilvánulása, 2. megvalósulása lesz az együttműködésre irányuló eddigi erőfeszítéseknek.

A cikk ezután részletesen emlékeztet Horthy Miklós kormányzó mohácsi beszédére, amely mélyen belevésődött minden jugoszláv emlékezetébe. A magyar államfő kezdeményezése már akkor sem állt messze a megvalósulástól, de az azóta eltelt idő megérlette a két nép érdekközösségét. A magyar-jugoszláv barátság ma már tény és helyesen írja a magyar sajtó, hogy nem muló jelentőségű kapcsolat. A budapesti lapmegjegyzésekben hasonlóképpen kifejezésre jut a magyar nép tisztelete a vitéz és áldozatkész jugoszláv nemzet iránt és mi biztosíthatjuk a magyarokat, hogy a jugoszláv közvélemény is viszonyozza a baráti érzelmeket a magyar nép és Horthy Miklós kormányzó iránt, aki mindig előharcosra volt a magyar-jugoszláv közeledésnek.

Gróf Csáky István belgrádi látogatása — folytatja a Pravda vezércikke — kifejezésre juttatja a két kormányváltó közötti szándékát, hogy

ott leng a piros-fehér-zöld magyar nemzetiszínű lobogó is. Az ünnepélyes fogadtatásra minden előkészület megtörtént.

A jugoszláv főváros hangulatából megállapítható, hogy Belgrád lakossága örömmel várja a magyar külügyminiszter látogatását, mert benne a két ország közötti viszony megszilárdítását és a béke biztosítását látja. (MTI.)

tovább folytassa az együttműködést a saját és a délkelet-európai béke érdekében mind politikai, mind gazdasági és kulturális téren. Végezetül a cikk „Istenhozzottat” mond a külügyminiszternek akit az egész ország népe a hagyományos jugoszláv vendégszeretettel vár. A lap annak a reményének ad kifejezést, hogy a békés magyar-jugoszláv együttműködés elsőrendű fontosságú lesz mindkét állam szempontjából. A vezércikk ezután a Pravda hosszú kéthasábos és fényképpel díszített cikkben mutatja be Horthy Miklós kormányzó egyéniségét. Nyomban ezután a Pravda ugyan-csak fényképpel díszített cikkben ismerteti gróf Csáky István pályafutását.

„A JUGOSZLÁV-MAGYAR BARÁTSÁG LÁTHATÓ FORMÁT ÖLT”

A félhivatalos Vreme megállapítja, hogy Budapesten a Magyarország és Jugoszlávia közötti barátság a legnépszerűbb politikai kérdés. A lap bő kivonatban idézi a magyar lapok cikkeit, majd kiemeli, hogy Csáky külügyminiszter belgrádi látogatása alkalmával a jugoszláv-magyar barátság látható formát fog ölteni. Ennek a barátságnak a kezdeményezője Horthy Miklós kormányzó, aki 14 évvel ezelőtt világosan rámutatott erre a fejlődési irányvonalra.

A Politika szerint nem kell különösen kiemelni, hogy milyen nagy jelentőséget tulajdonítanak budapesti politikai körökben gróf Csáky István látogatásának. Ez talán legjobban megállapítható abból a tényből, hogy ez az első eset, hogy magyar külügyminiszter látogat Ju-

goszláviába abból a célból, hogy személyes érintkezéssel és közvetlen látogatásával még jobban elmélyítse a viszonyt a két szomszédos ország Magyarország és Jugoszlávia között. Ez a viszony, különösen az utóbbi hónapokban, az őszinteség és barátság irányában fejlődött.

Gróf Csáky utazása annál is inkább jelentősebb, mert abban a pillanatban történik, amikor az európai viszonyok rendezésére széleskörű diplomáciai tevékenység indul meg és ebben az akcióban — budapesti vélemények szerint — Magyarország és Jugoszlávia jelentős szerepet kell hogy játsszanak. A jugoszláv-magyar viszony elmélyítésére irányuló eme látogatás, tekintettel arra a misszióra, amelyet ez a közeledés most jelent, egy okkal több arra, hogy a tengelyhatalmak részéről is a legnagyobb megértéssel és helyesléssel találkozott.

MEGNEMTÁMADÁSI SZERZŐDÉST ÍRNAK ALÁ BELGRÁDBAN

London, december 10. (MTI) Több lap ismerteti a belgrádi hivatalos közleményt Csáky István gróf látogatásáról. Egyes lapok budapesti jelentést közölnek, amely szerint esütörtökön Belgrádban barátsági, vagy megnemtámadási szerződést írnak alá.

Newyork, december 10. (MTI) A Newyork Times belgrádi levelezője beszámol a Politika cikkéről, amely szerint Csáky István gróf őse Koszovónál a szerbekkel együtt küzdött.

„JUGOSZLÁVIA ÉS A TENGEYHATALMAK EGYÜTMŰKÖDÉSÉNEK ELSŐ MEGNYILVÁNULÁSA”

Bern, december 10. (MTI) A „Basler Nachrichten” szerint Rómában különösen hangszúlyozzák azt a körülményt, hogy Cvetkovics jugoszláv külügyminiszter gróf Csáky István utazásának előestéjén mondtotta el nagy beszédét. Római felfogás szerint arról van szó, hogy Jugoszláviát is bevonják az új Európa nagy körébe és csak természetes, hogy ez a lépés Magyarország közvetítésével történik.

Gróf Csáky István belgrádi látogatása „az első hajrozott megnyil-

Aszmann

GYAPJUSZÖVET UJDONSÁGOK

vánulása Jugoszlávia és a tengelyhatalmak együttműködésének".

CINCAR-MARKOVICS BUDAPESTEN VISZONOZZA A LÁTOGATÁST

Milánó, december 10. A „Popolo d'Italia” rámutat arra, hogy gróf Csáky István látogatását Cincar-Markovics jugoszláv külügyminiszter a legrövidebb időn belül viszonzni fogja. A lap ebben a körülményben annak bizonyítékát látja, hogy Csáky útja a magyar-jugoszláv együttműködés új és gyakorlati kötelekeit fogja megteremteni.

JUGOSZLAVIA IS KÖZREMŰKÖDIK AZ EURÓPAI ÚJJÁRENDEZÉSBEN

Belgrád, december 10. (Avala) Csáky István gróf magyar külügyminiszter belgrádi látogatásáról a Vreme szerdai számában cikket közöl. A lap cikkében ezeket írja: Az utolsó héten a magyar, a jugoszláv, és a világsajtóan is, sokat írtak a magyar-jugoszláv viszonyról. Ez a viszony az együttműködés és barátság szelleméből táplálkozik. Egyik kulosa a balkáni dunai élettér megszervezésének. Ebben az értelemben kell felfogni Csáky István gróf külügyminiszter belgrádi látogatásának jelentőségét.

Ami Jugoszláviát illeti, illetékes helyen nyomatékosan hangsúlyozták, hogy Jugoszlávia is közreműködik majd az európai újjárendezésben. Csáky István gróf külügyminiszter látogatása, amely a Duna medence helyzetének későbbi alakulása szempontjából fontos, mind Magyarországra, mind Jugoszláviára termékeny és hasznos hatást eredményel fog járni.

Belgrád, december 10. (Német TI) Belgrádi vezető politikai körökben Popov bolgár külügyminiszter közeli belgrádi látogatását várják.

JAPÁN AZONNAL HÁBORÚBA LÉP. HA AMERIKA HADAT ÜZEN NÉMETORSZÁGNAK

Berlin, december 10. (Német TI) A Deutsche Allgemeine Zeitung Matsuoka japán külügyminiszternek, a külföldi újságírók előtt tett ahhoz a nyilatkozatához, hogy Japán a háromhatalmi egyezmény alapján a tengelyhatalmak oldalán azonnal háborúba lép, ha az Egyesült Államok Németországnak hadat üzennek, a következő megjegyzéseket fűzi: A japán külügyminiszter ezzel a nyilatkozatával félreérthetetlen módon foglalt állást. A háromhatalmi egyezmény hű, becsületos szerződés felének bizonyult. Az egyezményben Németország, Olaszország és Japán ünnepélyesen kötelezte magát, hogy mind gazdasági, politikai és katonai erejével kölcsönösen támogatja egymást, ha a szerződő felek bármelyikét olyan hatalom támadná meg, amely ezidő-zerint nem bonyolódott bele az európai háborúba, vagy a kínai-japán viszályba. (MTI)

CHURCHILL BEJELENTETTE A NILUSI HADSÉREG OFFENZÍVAJÁT

London, december 10. Churchill miniszterelnök az alsóházban az egyiptomi hadihelyzetről szólva hangsúlyozta, hogy Franciaország összemérlése erősen veszélyeztette a Földközi tengeri angol pozíciókat és különösen nehézre tette Egyiptom megvédelmezésének feladatát az olasz beözönlés ellen. Ezt a veszélyt az a körülmény növelte, hogy a szibériai hadsereg is szembe kellett állani a beözönlés veszélyével. Amikor Efen októberben szemleutat tett közelkeleten ember- és hadianyag-erősítések érkeztek a Niluson a közelkeleti brit erők parancsnokához. Ezek az erősítések nemcsak a biz-

tonsághoz, hanem a támadás megindításához elégségesek voltak. A Görögország elleni olasz támadás szükségessé tette a léghaderő tekintélyes részének Londonból való küldését. Az egyiptomi légi erők összekapcsolása késleltette a támadási terv végrehajtását. A nilusi hadsereg különítményei december 7-én éjszaka elindultak az olasz állások felé, amelyeket az olaszok a három hónappal ezelőtti történeti határátlépés óta megerősítettek. December 9-én reggel az angol erők érintkezésbe léptek az ellenséggel a Sidi Baranitól a sivatag belseje felé húzódó arcvonal több pontján. Más angol erők Sidi Barani és Buobuo között elérték a tengerpartot. Még korai lenne jóslatokba bocsátkozni a hadműveletek jelentősége, vagy végső eredménye tekintetében. (MTI)

London, december 10. (Reuter) Churchill miniszterelnök az alsóházban bejelentette, hogy az alsóház

A vasgárda ragadta magához a határ-ellenőrzést

Kolozsvár, december 10. (Bud. Tud.) A magyar-román határról érkező hírek szerint a Romániából menekülő román személyek száma szembeszemlélhetően csökken. A menekülők azt mondják, hogy a román határon a grancsárőrséget mindennél felfegyverzett legionistákkal erősítik meg, nyilvánvalóan az azzal a szándékkal, hogy az evakuációs kódok elöl menekülő egykori közhivatalnokokat és főként rendőrtiszteket a határátlépésben megakadályozzák. Ebből a legionisták, valamint a kormány, illetve a hadsereg közötti tuskodásnak a legionisták javára történt előlépése következtetnek, amire egyébként más jelenségek is mutatnak. Az egyik jelenség az, hogy a határszakaszokon katonatiszteket, vagy grancsárőrszereket már alig látni, ami azt mutatja, hogy a megszigorított határ-ellenőrzés feletti parancsnokságot teljesen a vasgárda vette át. A másik jelenség az, hogy a vasgárda rendőri tagozatának a kormány által már régebben elrendelt feloszlata és leszerelése a mai napig sem következett be, sőt ez fokozott tevékenységet fejt ki. A megszigorított határzár miatt mostmár csak szörvényszak érkeznek román menekülők, valamennyien köztisztviselők, bírósági személyek, politikusok és rendőrtisztek. (MTI)

100.000 TONNÁT SÜLLYESZTETT EL A TÁVOLÍ VIZEKEN EGY NÉMET HADIHAJÓ

Berlin, december 10. A véderő főparancsnokságára közli: Egy távolí vizeken működő hadihajó, melynek tevékenységéről részletes eredményeket már közöltünk, az elhelyezett határozat több mint 100.000 tonnára növelte.

Egy tengeralattjáró két ellenséges fel-fegyverezett kereskedelmi hajó elsüllyesztését jelent összesen 14.500 tonna tartalommal. Ezzel a Schütze Viktor sorhajó-hadnagy parancsnoksága alatt álló tengeralattjáró által legutóbbi úttan elsüllyesztett kereskedelmi hajók tonnatartalma 45.000 tonnára emelkedik.

A London ellen december 9-én éjjel végrehajtott nagyszerű megtorló támadás után a légi hadsereg tevékenysége december 9-én és a december 10-ére virradó éjjel a rossz időjárás következtében a fegyveres felderítésre szorítkozott.

December 10-én éjjel néhány angol repülőgép a megszállt terület felett és Észak-Németországban néhány helyen több robbanó és gyújtóbombát dobott le, amelyek esékely kárt okoztak épületekben.

Az ellenfél tegnap három repülőgépet veszített. Kettőt légharásban, egyet pedig a légharító tüzésérg lölt le. A London elleni nagyszabású támadásból három gépünk nem tért vissza. (MTI)

Berlin, december 10. (Német TI) Német harcrepülőgépek kedden délután Harwich magasságában bombáztak egy ellenséges kereskedelmi hajót, mely nagy sebességgel a Themse torkolata felé tartott. A bombák a hajó hátulsó részére estek. Tüzet okoztak, amely erős füst-közpöddéssé járt. A hajó kormányozhatatlanná vált és megállt. Ramscotte mellett, Anglia keleti partja közelében egy másik hajót közepes kaliberű bombák találtak el. Ez a hajó is súlyosan meg-

APOLLO

FILMSZÍNHÁZ

Telefon: 25-00 szám.

A szív, az izgalom, a szerelem, és a muzsika filmje. A főbb szerepekben TIMAR, RÓZSAHEGYI, BERKY LILL, JUHÁSZ, SIMON MARCSA és GÖZÖN.

MA IS:

Szelezky Zival

a főszerepben:

Rózsafabot

rövid időn belül mítos túlélen vitatja meg a kereskedelmi tengerészet kérdését. Hudson a hajóépítésről a hozzá intézett egész sor kérdésre ezeket mondotta:

— A legnagyobb erőfeszítéseket kell megtennünk, hogy mindenáron elősegítsük a haditengerészeti és kereskedelmi hajók számának növelését. (MTI)

rongálódott és megállt. A német léghaderő tevékenysége kedden a nappali órákban egyébként az angol sziget feletti fel-derítésre szorítkozott. (MTI).

SÜLYOS VESZTESEGEKET SZENVEDETT A GÖRÖG JOBBSZÁRNY!

Valahol Olaszországban, december 10. Az olasz főhadiszállás 186. számú jelentése: A görögországi harcúterén a hal- szárnyunkon és Le Osum irányában visszavertük az ellenség támadásait. Az ellenség azonnali közbelépésünkre súlyos veszteségeket szenvedett. Az arcvonal több pontján csapataink megerősítették elfoglalt új állásukat. Psaro ezredes al- pési hadosztálya élén hősi halált halt. Észak-Afrikában négy ellenséges repülőgépet löttünk le.

Kelet-Afrikában egy angol tiszt vezeté- se alatt álló kis különítmény olasz zászlóval ellátott tehergépkocsikon támadást intézett a Tessenel-övezet ellen. Az ellenséget idejében felismertük és egy fél-századunk haladéktalan közbelépésével a kísérletet megghusítottuk. Az angol különítmény, amelynek parancsnoka meg- halt, súlyos veszteségekkel azonnal visszavonult. Részünkön egy tiszt és né- hány aszkari megsebesült.

Az ellenségnek Asszah és a dzsibuti vasútvonal ellen intézett légi támadása fontosabb károkat nem okozott. (BTI)

Valahol Olaszországban, december 10. Az olasz főhadiszállás a következő vesz- teségjelentést közli november haváról:

Albániaiban 772 olasz és 8 albán esett el a becsület mezején. Megsebesült 1873 olasz és 43 albán, eltűnt 711 olasz és 20 albán. Északafrikában 42 halott, 107 sebesült és 10 eltűnt. Kelet-Afrikában 26 halott, 70 sebesült, 7 eltűnt. A haditengerészet vesztesége 89 halott, 182 sebesült és 136 eltűnt. A léghaderő vesz- tesége 50 halott, 92 sebesült és 162 eltűnt. Az északafrikai benzillótt csapatok vesz- tesége 49 halott, 33 sebesült és 4 eltűnt. (MTI)

AZ OLASZ KATONA FELADATA: KÖNYÖRTÉLENÜL LECSAPNI AZ ELLENSÉGRE

Róma, december 10. (MTI) A Giornale d'Italia a ma közölt veszteséglistával kapcsolatosan rámutat arra, hogy a vesz- teséglistán azt mutatja, hogy a veszle- ségek száma nem léni túl egy véres ep- zód áldozatának számát. A 32 nari he- ves harcokban mindössze csak anny hal- ott, vagy sebesült vagy eltűnés könyvel- hető el veszteségnek az olaszok számá- ról, mint amennyi a világháború nagyobb hadműveletei során az átlagos hadi vesz- teség volt. A Regime Fasiszta az olasz- görög viszállyal kapcsolatosan a követ- kezőket írja:

— Olaszország eredeti szándéka az volt, hogy Görögország ideiglenes me- szállásával megakadályozza, hogy a gö- rögök Anglia rendelkezésére bocsássák légi és tengeri támaszpontjaikat. Tekn- tettel a fenhéjázó angol és görög kihívá- sokra, most egészen más a mi felada- tunk. Olaszország katonáit büszkeségben és hősiességében sértették meg, tehát az olasz katonának egyetlen feladata le- het: könyörtelenül lecsapni az ellensé- gre. Ha az olasz főparancsnokságban vál- tozások történtek, ezeknek oka egészen más volt, mint amit az angol hírverés mond. Az olasz hadsereg most csak a pa- rancsot várja, hogy előre törjön és győz- zön.

Genf, december 10. (Német TI) Miat Vlehyből jelentik, Laval h. miniszterel- nök és külügyminiszter kedden délelőtti ismét Párisba utazott, hogy felvessza tár- gyalásait a német hatóságokkal. (MTI)

Táviratok

UJABB FÖLDRENGÉS ROMÁNIÁBAN

Bukarest, december 10. (MTI.) Galacra keddre virradó éjjel 3 óra 40 perckor meglehetősen erős földrengés volt. A ren- gés következtében egy ház összeomlott. Bukarestben szintén volt földrengés, de csak kisebb mértékben. A román főváros több házának megrongálódott a tetőszer- kezete.

A TISZA ISTVÁN TÁRSASKÖR ÜNNEPI ÜLÉSE

Budapest, december 10. A Tisza István Társaskör ebben az évben is kegyelettől adózott Tisza István gróf emlékének s eb- ből az alkalomból kedden este ünnepi ülést tartott, amelyen gróf Bethlen Pál mondott ünnepi beszédet.

Az ülés elején gróf Bethlen István ny. miniszterelnök elnöki megnyitójában me- legesen üdvözölte az ünnepi ülésen megje- lent erdélyi képviselőket s hangoztatta, hogy a Tisza István Társaskör hivatása Tisza István emlékének éhrentartása s szellemi hagyatékának népszerűsítése. Za- rószavaiban Isten áldását kérte a vissza- tért Erdélyre s annak népére, valamint az odaát maradt magyarokra. (MTI.)

VARATLANUL MEGHALT A SZEGEDI TISZTIFÜGYÉSZ

Szeged, december 10. Kedden éjszaka váratlanul meghalt dr. Szekerke Lajos, — Szeged város tisztifügyésze. A főügyész tegnap a késő esti órákig résztvevett a tör- vényhatóság közgyűlésén és a tanácskozá- sokon tevékeny szerepet játszott. Haza- térve családjá körében jó hangulatban meg vacsorázott, majd lefeküdt. Az éjszakai órákban hirtelen rosszul lett és az élet- erős férfi percek alatt meghalt. Szívzél- hűdés okozta halálát. Szeged város egyik legkiválóbb képességű főtisztviselőjét ves- zítette el benne. Tösgyökeres régi szegedi családból származott. Hosszabb ideig volt a város idegenforgalmi hivatalának is a vezetője.

JUGOSZLAV TURISTÁK BUDAPESTEN

Belgrád, december 10. (MTI.) Csütörtök- ön 12-én húsz tagú jugoszláv turistikai bizottság utazik Budapestre az OMISz. meg- hívására. A bizottság, amelynek élén To- dorovics Todor kereskedelmi miniszteri- umi osztályfőnök áll, 4 napot tölt majd Bu- dapestben és tárgyalásokat folytat a Ma- gyarországot és Jugoszláviát érdeklő ide- genforgalmi kérdésekről.

Vígyszínház mozgó

A leghatalmasabb amerikai világfilm!

A férfiaság és a bajtársi együttérzés himnusza:

Arany- város

KERTESZ MIHALY legna- gyobb alkotása!

BATORSÁG!

IZGALOM!

SZERELEM!

B R A V U R!

Főszereplők:

Errol Flynn,

MIRIAM HOPKINS,

RANDOLPH SCOTT.

Bemutató ma!

„A leszámolás óráját mi fogjuk megszabni!”

— mondotta Hitler birodalmi vezér a német hadiipar munkásainak nagygyűlésén

„Bármilyen történjen is, Németország ebből a harcból győzedelmesen fog kikerülni!”

Berlin, december 10. (Német Tl.) — Hitler Adolf birodalmi vezér kedden délután az egyik fegyverkezési üzem szerelési csarnokában beszédet intézett a német munkásokhoz.

Dr. Göbbels birodalmi miniszter, berlini körzetvezető nyitotta meg a gyűlést, majd a Führer mint a német véderő legfőbb parancsnoka beszédrel fordult a német munkásokhoz és a következőket mondotta:

— Olyan vita kellős közepén állunk, amelyben többről van szó, mint az egyik, vagy másik állam győzelméről. Valójában két világ áll harcban egymás ellen. Negyvenhatmillió angol uralkodik a világ negyvenmillió négyzetkilométernyi területén. Harminchétmillió francia uralma és kormányzata alatt áll kereken tízmillió négyzetkilométer. Negyvenötmillió olasznak alig félmillió négyzetkilométer kiterjedésű terület áll rendelkezésére. Nyolcvanötmillió német létalapjait mindössze hatszáz négyzetkilométer szolgál, ez is csak beavakozásunk révén.

— A földet azonban nem az isteni gondviselés osztotta így el. A felosztás az emberek műve és jószágban az utóbbi háromszáz esztendő alatt, tehát abban az időben történt, amikor a német nép belső széthúzás miatt tehetetlen volt.

...ülésünk. mert tudta, hogy akkor megvalósítható lesz ezeknek a néptömegeknek az életigénye.

„A NINCSTELENEK KÖZÉ TARTOZTAM ÉS ÉRTÜK KÜZDÖTTEM!”

— Azt mondtam, hogy a világot különbözőképp osztották fel. Amerikai megfigyelők és angolok erre azt a egyszerű kifejezést találták ki: Kétféle nép van, nevezetesen birtoklók és nincstelenek. Mi angolok, mi amerikaiak, mi franciák vagyunk a birtoklók. A többiek pedig, azok a nincstelenek. Én egész életemben nincstelen voltam. Azokhoz tartoztam tartom magamat és ertük küzdöttem. Sohasem fogom elismerni mások jogi igényét arra, amit erőszakkal összeraboltak.

Rámutatott továbbá arra, hogy a demokráciák „szabad” polgárai mennyire a pénz uralma alatt állanak.

— Az úgynevezett demokráciák említett országokban nem a nép áll a figyelem központjában — mondotta — a döntő kizárólag néhány száz hatalmas kapitalista léte, azoké, akik gyárakkal, részvényekkel bírnak a végeredményben ezzel uralják ezeket a népeket. A széles réprétegek legkevésbé sem érdeklik őket, legfeljebb választás idején. Egyébként teljesen közömbös előttük a széles népréteg élete.

„A NÉMET MUNKAERŐ A MI ARANYUNK, A MI TÖKÉNK!”

— A kapitalista államok demokrácia e világban — mondotta — a legfontosabb gazdasági alapvetés a következő: A nép a gazdasági életért van, a gazdasági élet pedig a tőkéért. Mi ezt az elvet megfordítottuk: A tőke a gazdasági életért van, a gazdasági élet pedig a népért. Az első a nép. Amikor a nemzeti szocializmus uralomra jutott, akkor Németországnak egyáltalán nem volt aranya, de nem esett kétségbe, mert mi az arany helyébe a munkaerőt tettük. A német munkaerő a mi aranyunk, a mi tőkénk.

— A kapitalista államok arannyal alapozott pénznemei tönkrementek. Mit ér ma az angol font! A mi márkánk azonban amely mögött nem áll arany, szilárd maradt, mert mögötte áll a német munka. Az arany nélküli pénznem ma többet ér, mint az arany.

— Németország nemcsak eltüntette a munkanélküliséget, hanem olyan munkaviszonyokat teremtett, hogy ma már egyenesen munkahiány van.

Hitler ezután hangsúlyozta, hogy Németország a jövőért dolgozik és rámutatott a német iskolázott és rendszeres munkásságára. Németország alulról akarja felépíteni az államot és a jövővéleget. Nincs kizárva az sem, hogy Moszkvát is felekeres. E megbízásra az a vélemény alakult ki, hogy Roosevelt ki akarja puhatalni a fővárosok lelkiállapotát már tavasz előtt, tehát mielőtt a nagygöbbszabású szárazföldi, tengeri és légi

— Ha a velünk szembenálló világ szét-törik — folytatta beszédét —, akkor a népek ismét szabadokká válnak. Németország harca nem az angolok és nem is franciák ellen irányul, hanem a nép ellen, hanem az ellen a rendszer ellen, amely szét akarja törni népünket és vissza akarja taszítani Versailles idejébe, a megnevezhetetlen szenvedések, szerencsétlenségek idejébe! Csalódnak azonban! Ha ebben a háborúban úgy alakult a helyzet, hogy itt arany harcok munka ellen, tőke a népek ellen és reakció a haladás ellen, akkor bizonyos vagyok abban, hogy a harcból a munka, a népek és a haladás kerülnek ki győzedelmesen. Ellenségeinknek a harcban nem fog semmit sem használni a zsidó támogatás sem.

A VILÁG KÖZVÉLEMÉNYE VEGYE TUDOMÁSUL...

A továbbiak során a német katonaság

kiválóságáról szólt, mely aránylag igen csekély áldozat árán óriási eredményeket ért el és rendíthetetlenül állja a harcot az angolokkal, akik csak védtelen asszonyokat, gyermekeket és kórházakat pusztítottak el. Beszédét így folytatta:

— Ha elkövetkezik a végső elszámolás órája, akkor el fog következni, de ennek a leszámolásnak az óráját mi fogjuk megszabni. Biztos vagyok abban, hogy a német nép ki tudja várni a döntés idejét. A német nép hálás lesz azért, hogy ha kivárom az időt és ezzel sok áldozattól kímélem meg. Ez is a nemzeti szocialista állam lényegéhez tartozik, hogy még a háborúban is kímélni akarja az embereket.

— A világ közvéleménye azonban vegye tudomásul a következőket: Németország veresége sem katonai, sem időbeli, sem gazdasági szempontból nem fog bekövetkezni! Bármilyen történjen is, Németország ebből a harcból győzedelmesen fog kikerülni! Nem vagyok az az ember, aki saját kárára abbahagyja azt a harcot, amelyet egyszer megkezdett.

— Ha pedig ezt a háborút megnyertük, akkor nem a kapitalisták, plutokraták, — pénzemberek vagy esetleg polgárok, hanem a német nép érdekében nyertük meg. A

német népet a győzelem után beillesztjük egész létünk hatalmas történéseibe és mindannak amiért érdemes élni, megnyitjuk kapuit. Az érvényesülés előtt tornyosuló minden sorompót eltávolítunk.

A GYŐZELEM UTÁN HATALMAS ÉPÍTŐ MUNKA KEZDŐDIK MEG

— Olyan nemzeti szocialista államot akarunk felépíteni, amelynek az élet valószínű terén mintaszereinek kell lennie és mintaszere is lesz. Ebben látjuk a végleges győzelmet és nem az olyan győzelemben, mint amilyent húsz esztendővel ezelőtt arattak ellenségeink. Mert mi lett az akkori győzelemből?!

— Németországban a győzelem után hatalmas építőmunka kezdődik meg. A német nép be fogja szüntetni az ágyúk gyártását és megkezdni a békés építőmunkát a milliós tömegek érdekében. Ekkor azután meg fogjuk mutatni a világnak, hogy mi számít: a tőke, vagy a munka! És akkor a munka alapján fel fog épülni az a nagy-német birodalom, amelyről egykor egy nagy költő álmodott: az a Németország, amelyhez minden egyes fia fanatikus szeretettel ragaszkodik.

Sokkal nehezebb volt az út a névtelen ismeretlentől a német nép vezéréig, mint az az út, amelyet a német nép vezérének meg kell tenni, hogy a későbbi béke felépítőjévé váljék. A béke, a munka és a kultúra nagy birodalmát akarjuk és fogjuk felépíteni!

A Führert beszédének végén percekig ünneplte viharos lelkesedéssel a tömeg.

Karácsonyi

játékvásár

Széchenyi-utca 18. udvarban.

Takarékosságra is.

— A másik nép, amely a felosztás alkalmával megrövidült, az olasz volt, amely hasonló sorsra jutott. Ilyenformán ez a két erős nép nem jutott jogaihoz.

— Az ember — folytatta — abból él, amit földjéből munkájával élelmiszerekben és nyersanyagokban megszerezni tud. Az adott feszültség tehát abban rejlik, hogy a világ felosztása igazságtalan.

— Ha az előnyös helyzetben levőnek jözan belátása van, akkor beleyezik olyan rendezésbe, amely méltányos alapelvek szerint tárgyalható le, mert ellenkező esetben az elnyomott és szerencsétlenségtől üldözött egy szép napon elveszi azt, amirehöz joga van. Ez így van a népeken belül és így van kifelé. Befelé nagy feladat volt, amikor magam elé tűztem, hogy ezt a kérdést a józan észre való hivatkozással oldjam meg annak alapján, hogy egyszerűen a nagy vagyonok és másrészt a nagy szegénység között tátongó űrt át kell hidalni.

Ezután a vezér azt fejtette ki, hogy az élethez való jog egyuttal a földhöz való jogot is jelenti, majd így folytatta:

— A nemzeti egység egyik alapfeltétele volt annak, hogy a német erőt újból megszervezzük és a német népek megmutassuk, milyen nagy egyáltalán az ereje, hogy ennek az erőnek a tudatában megállapítsa és kivívja életigényeit. Egyre nőtt azoknak a száma, akik belátják, hogy a nép széthúzásával minden rétegeknek tönkre kell mennie.

Ezután vázolta azt a nagy elvi harcot, melyet a többfelől jövő támadások ellen viselt célja, a német népi közösség megteremtése érdekében.

— A másik világ nem akarta belső egye-

Tekintse meg

új bőröndös és bőrdíszműve
szaküzletünket

Tóthfalussy Géza és Sándor
Piac utca 16. Alföldi palotában.

Karácsonyra csemege- és italárunkban

legdúsabb választékot találja

Monoki Nándor (Eszterházy csemegeüzletében)
Piac-utca 30. Telefon 21-49.

Hóman kultuszminiszter Németországba utazik

Budapest, december 10. (MTI) A kultuszminiszter Rust német birodalmi nemzetnevelési miniszter meghívására december 12-én Németországba utazik és a berlini és bécsi magyar társaság felkérésére

Berlinben, majd Bécsben előadást tart a történelmi német-magyar kapcsolatokról. A miniszter ezenkívül Münchenben is látogatást tesz és megtekinti az ottani kulturintézményeket.

Roosevelt megbízottja európai körútra indul

Washington, december 10. (Stefani) Itteni politikai és diplomáciai körök meglehetősen nagy jelentőséget tulajdonítanak Douvan ezredes megfigyelő útjának. Az ezredes Roosevelt elnök megbízottjaként utazik és e körök véleménye szerint ellátogat Rómába, Berlinbe, Londonba, Vichybe és esetleg Madridba is. Nincs kizárva az sem, hogy Moszkvát is felekeres. E megbízásra az a vélemény alakult ki, hogy Roosevelt ki akarja puhatalni a fővárosok lelkiállapotát már tavasz előtt, tehát mielőtt a nagygöbbszabású szárazföldi, tengeri és légi

hadműveletek megindulnának. (MTI)
Washington, december 10. (Stefani) Lee tábornokot, a Londonba küldött amerikai katonai küldöttség vezetőjét visszarendelték Washingtonba, hogy jelentést tegyen Anglia szükségleteiről, valamint valódi helyzetéről, mielőtt az Egyesült Államok meghozná döntését. Morgenthau és Philipps közben tovább tárgyal Anglia pénzügyi helyzetéről. Holt szenátor kijelentése szerint az angol pénzügyi segélykérés csupán ürügyül szolgál arra, hogy Amerikát belesodorják a viszályba. (MTI)

Sikeressé vált szeműtéten esett át Orha Györgyné, a bellegelői robbanás egyik sebesültje

Kettesy Aladár professzor nagyszerű műtéttel megmentette az asszony szemvilágát

A Bellegelőn történt szerencsétlenség, melyet egy vasdoboz felrobbanása okozott, — amint már megírtuk, — két halálos áldozatot követelt. A 18 éves Orha Sándor röviddel az eset után, édesapja pedig pár nappal azután halt bele súlyos sérülésbe, a 42 éves Orha Györgyné nek pedig szemét sérítették meg a vasszilánkok, úgyhogy a megvakulás veszélye fenyegette.

Kedden délután állapota ahhoz a pillanathoz érkezett el, amikor halaszhatatlanul műtétet kellett rajta végrehajtani, amelynek kimenetele erősen kétes volt a sérülés súlyossága folytán. Maguk az orvosok sem reménykedtek, hogy sikerül szemvilágát megmenteni. Ennek ellenére a műtét, melyet Kettesy Aladár dr. professzor, a szemészeti klinika európai hírű, kiváló igazgatója végzett, fényes eredménnyel járt. Sikerült a sérült szemből minden idegen anyagot eltávolítani, anélkül, hogy a látószervek áldozatul estek volna. Ez az operáció egyike a legesodátosabbaknak, melyet az elmúlt években a debreceni szemklinikán végeztek. A sikeres műtét után kollégái közül sokan gratuláltak Kettesy professornak.

A szerencsétlenül járt Orha Sándort és Györgynét egyébként már eltemették. A súlyosan megpróbált család iránt a Bellegelő lakossága körében óriási a részvét.

A vizsgálat megállapítása szerint senkit nem lehet felelősségre vonni, mert a szerencsétlenséget azóta elhunyt Orha Sándor gondatlanossága okozta.

HUNGÁRIA

Filmszínház

MA első ízben a múlt szezon legnagyobb zenés filmje:

ALEXANDER'S RAGTIME BAND

(UJ VILÁG HAJNALAN)

Irvin Berlin 29 slágerével!

Főszereplők: Tyrone Power,

Alice Faye és Don Ameche.

Előadások: d. u. 5, 7, 9 órakor!

Híradó!

MEGNYILT KEDDEN a református zsinat új ülészakaja

A Magyar Ertesítő jelenti: Kedden délelőtt új ülészakájába kezdte a magyarországi református egyház törvényhozó testülete; az Országos Zsinat. A budapesti székház zsinati termében mintegy száz zsinati képviselő jött össze, az egyházkerületek és egyházmegyék kiküldöttjeivel.

A mostani zsinat egyik főcélja, hogy a visszacsatolt keleti és erdélyi részek református önkormányzati testületeinek az anyaországi egyházzal való újraegyesítéséről törvényt alkosson.

Ravasz László püspök, lelkészi elnök a Bibliából olvasott fel előbb, majd imádkozott.

Balogh Ernő főgondnok, világi elnök megnyitóbeszédében a mély lelkiöröm és a Mindenható iránt érzett hálaadás szavaival emlékezett meg arról, hogy az erdélyi és nagyváradi egyházkerület adatai szerint most szeptemberben 526 egyházközséggel összesen ötszáz-háromvenháromezer magyar református tért haza. A református egyház átérzi — szól tovább Balogh főgondnok — azt a felelősséget, amely a több mint két és félmillió magyar reformátusra a megnagyobbodott

Magyarországon a fokozottan égzendő művelődési munkában is hárul. Az elnöki megnyitó kiemelte ezután a hazatért reformátusoknak két évtizeden át végzett bámulatos munkásságát, áldozatkészségét és alkotásait, s boldog örömmel említette fel, hogy hazatért több nagy, magyarok által létesített református iskola és főiskola s ezek közül különösen a kolozsvári teológiai akadémia érdemeit hangsúlyozta.

Szeretettel emlékezett meg az elnök a határokon kívül maradt, hat-százazernél több magyarról s azokról a történelmi emlékekkel megszentelt művelődési munka által nagyrabecsült városokról, amelyek odaát vannak.

— A szeptemberi események folytatán, — szólott Balogh Jenő végül — a királyhágómelléki egyházkerület jogilag visszatért a tiszántúli egyházkerületbe, amelyből annak idején kiszakították, de az elnök nézete szerint gondoskodni kell ennek az egyházkerületnek mindazon érdemes munkásairól, akik a kerületi szervezet feloszlása következtében nehézségek közé kerültek.

Benkő Géza nagy beszéde a rehabilitációs javaslat vitájában

Mára csaknem 130 interpellációt jegyeztek be — Rövidesen karácsonyi szünetre megy a Ház.

Budapest, december 9. A képviselőház keddi ülését negyed 11-kor nyitotta meg Tórs Tibor alelnök. Vitéz Zerinváry Szilárd előadó ismertette az egyes igazságszolgálati szervezeti és eljárási kérdések szabályozásáról szóló törvényjavaslatot. Matócsy Máttyás után Huszovszky Lajos méltatta a törvényjavaslatnak azt az intézkedését, amely az ügyvédi joggyakorlati időt három esztendőre szállítja le. Helyeselte az igazságszolgálati miniszternek azt az intézkedését, hogy a fiatal erdélyi ügyvédek ügyvédi vizsga letétele nélkül is megtarthatják ügyvédi minősítésüket. Révész László után Festetics Domokos hangoztatta, hogy ő is anakronizmusnak tartja a mai időkben a hitbizományokat. Beszéde végén azt kérte, hogy a hitbizományi bírtokos csak magyar nőt vehessen feleségül. Gróf Eszterházy Mária figyelmeztette a háznak, hogy a hitbizományi ingatlanokat is földbírtokpolttikái vagy város- és községfejlesztési célokra vegyék igénybe. Homicskó Vladimir szerint természetes volna, ha a hitbizományok átmennének a köz bírtokába. Budinszky László numerus nullust kívánt az ügyvédi karban.

Radócsy László igazságügyi miniszter rövid felszólalásban válaszolt az igazságszolgálati javaslathoz. A javaslat azért rendez csak egyes kérdéseket mert ha egy egész jogi intézményt akarunk megreformálni azokkal a kérdésekkel kapcsolatban, amelyeket a gyakorlati élet felvet, akkor sohasem érünk utól magunkat. A hitbizományokat illető gyakorlati szükségéből elkerülhetetlenek bizonyos könnyítések. Ennek a javaslatnak keretében az ügyvédség egész problémája nem tárgyalható le, ez más javaslatba tartozik. Végül a javaslat elfogadását kérte.

A Ház általánosságban elfogadta az egyes igazságszolgálati szervezeti és eljárási kérdések rendezéséről szóló javaslatot.

Következett a rehabilitációs javaslat tárgyalása. Mezey Lajos előadó ismertette a javaslatot. A büntető ítéletekhez fűződő hátrányos jogkövetkezmények korlátozásáról. Illetőleg megszüntetéséről szóló törvényjavaslat a magyar közélet régi kívánalmait óhajtja megoldani. A javaslat új jogintézményt kíván megvalósítani, a rehabilitáció jogintézményét, amely régi sebeket kíván gyógyítani a legmagasabb keresztény etika szellemében, a megbocsátás és emberszeretet szellemében. A büntető ítéletekhez fűződő hátrányos jogkövetkezmények előzetes kizárásának elvén és ezek utólagos megszüntetésének elvén épül fel a javaslat. A hátrányos jogkövetkezmények előzetes kizárását teszi lehetővé a törvény, amikor felhatalmazza a bíróságot, hogy eleve úgy szabhatja ki az ítéletet, hogy az elítélte hátrányos jogkövetkezmények nem leszenek. Ha a bíróság vétség miatt büntetését szab ki, akkor az ilyen eseményeket rendszerint csak helyi bíróságoknak kell tekinteni és természetesen

alkalmazni kell az utólagos jogkövetkezményeket korlátozó, illetőleg megszüntető rendelkezéseket.

Mosonyi Kálmán (nyilas) a javaslatot nem fogadta el.

Benkő Géza (MÉP) arról beszélt, hogy a törvényjavaslat az egyéniséget álláspontra helyezkedik, mert rehabilitációban nem részesülhet senki más, csak az, aki erre érdemessé tette magát és erről bizonyosságot is szolgáltatott. Nem lehet az elévüléshez hasonlítani a rehabilitációt, mert az előbbi csak pusztán időmúlás, ami egy véletlen következtében áll be, az utóbbi viszont annyit jelent, hogy a rehabilitált azért jelenhet meg felemelt fővel a társadalom előtt, mert bizonyosságot szolgáltatott javulásáról és ezt bírói ítélet állapította meg róla.

Az igazságügyi miniszter javaslata az egyéni jogok túlzott védelme helyett nem téveszti szem elől a közösségnek és főleg a közszolgálatnak töbenjáró érdekét, mely nagyobb bizalmat csak emelkedett erkölcsi felfogású egyénre ruházhat. Beszéde végén kérte, hogy a rehabilitációs ügyeket külön bizalmas iktatóban kezeljék és az ilyen ügyekben az idézéseket zárt borítékban kézbesítsék, hogy újabb meghurcoltatástól megkíméljék azokat, akik rehabilitációra érdemesek. A javaslatot elfogadta.

Tasnádi Nagy András elnök ezután napirendi javaslatot tett, amelynek értelmében a Ház legközelebbi ülése ma délelőtt tíz órakor kezdődik, napirendjébe a rehabilitációs javaslat vitájának folytatásával és több kisebb javaslat tárgyalásával. Ezután bejelentette, hogy Kölcsey István indítványt nyújtott be, hogy ma nyolcórás ülésen tárgyalja a Ház a napirendet.

Ezután felolvasták az interpellációs könyvet. Az ülés két óra után néhány perccel ért véget.

Budapest, december 10. A karácsonyi szünet előtti utolsó ülését tartja a képviselőház. Kedden letárgyalták az egyes igazságszolgálati szervezeti és eljárási kérdések szabályozásáról szóló javaslatot s megkezdtek a rehabilitációs javaslat vitáját, amely a mai napra is átnyúlik.

Ezt a javaslatot ma nyolcórás ülésen tárgyalják, majd áttérnek az interpellációkra. Az interpellációs jegyzék ismét rekordszám felé mutat: majdnem 130 interpellációt jegyeztek be a képviselők, közülük a Ház elnöksége több mint húszat törölt, úgyhogy végeredményben az interpellációs száma 100 körül mozog. A képviselőház tehát a karácsonyi előtti utolsó interpellációs napon ismét éjjelleg tart majd ülést.

A Ház munkarendjén szerepel még karácsony előtt a kultuszminiszter javaslata az egyetem- és főiskolai hallgatók felvételének szabályozásáról, a miniszterelnök előterjesztése a kivételes hatalomnak újabb négy hónappal való meghosszabbításáról, végül a 36-os bizottság jelentése a bizottság 1939 december 20-tól 1940 június 10-ig terjedő idő alatt kifejtett működéséről.

Dr. Fráter Pál beszéde a bécsi döntésről a debreceni Ügyvédi Kamara közgyűlésén

Kedden délután tartotta a debreceni ügyvédi kamara rendes évi költségvetés-megállapító közgyűlést, az ügyvédek élénk érdeklődése mellett.

Dr. Fráter Pál kamarai elnök elismádkozta a Nemzeti Hírszolgálat, majd leendő beszédben emlékezett meg az 1940. évi augusztus hó 30-án létrejött bécsi döntésről, amely a keleti részeket és Erdély egy részét visszahozta hazánkhoz.

— Erről az eseményről megemlékezni, szent kötelességünk és hálaltel szívvel fordulunk a Gondviseléshez — mondotta többek között —, amiért felénk hajítja jószágát és gondosságát és Magyarországot kivézetli 22 éves megaláztatásából. Ez a döntés reményt ad nekünk, hogy nem hiába imádkozunk 22 éven át az a gyönyörű költeményt, amelyet az imént is elmondunk. Mélyesges hálátát fejezte ki továbbá mindazoknak, akik 20 éven át követett alamvezető művészetükkel előkészítették a döntést és ödvözléssel fordult mindazon

polgáriarsak, közöttük 1500 ügyvéd fele, akik visszatértek az anyaországba. Végül indítványozta, hogy a bécsi döntést és annak konzekvenciáit a mai ülés jegyzőkönyvében örökítse meg a kamara.

A közgyűlés általános éljenzéssel fogadta az elnök beszédét, majd tudomásul vette az igazságügyi miniszternek azt a rendeletét, amellyel az ügyvédi kamarák vezetésének az idén lejárt megbízatását 1941. év végéig meghosszabbította.

Ezután dr. Csáthy Dezső, a kamara pénztárosa tüzetesen ismertette a kamara 1941. évi költségvetését. A szükséglet, valamint a bevétel egyaránt emelkedő irányzatot mutat, ennek ellenére sikerült teljes mértékben biztosítani a költségvetés egyensúlyát, anélkül, hogy a kamarai tagdíjakat csak egy fillérral is emelni kellett volna.

A pénztáros jelentést a közgyűlés nagy tetszéssel fogadta: és egyhangulag elfogadta a jövő évi költségvetési irányzatot.

Ne vegyen addig gramofont, míg meg nem tekintette az új „His Masters Voice” és „Columbia” gramofonokat, Szendrő Batthyányi-u. 22. sz. Gramafon lemez nagy választékban kapható.

Bukarest az erkölcsi fertőben

Vajda-Voevod és Jorga nevét törölték a bukaresti utcák névtáblájáról

Bukarest, december 10. Bukarest kétes-hírű negyedében és utcáin az éjjel erkölcsrendészeti razzia volt, amelynek során őrizetbe vettek több mint kétszáz kéjnököt és ötven kitarthatót. Az őrizetbe vett kéjnök több mint ötven százaléka fertőző betegségben szenved, közöttük egy tizennégy éves kiskorú leány, akinél kétféle betegséget állapítottak meg.

A razziával kapcsolatban egyébként érdekes fény derült arra is, hogy miképpen dolgozott az erkölcsrendészeti osztály vezetője, Panova rendőrtiszt. Panovának volt három bizalmi embere, akik a rendőrség kötelékén kívül állottak. Ha a rendőrség bezárta a nyilvánosházat, párnapra rá megjelent ott Panova három bizalmi embere közül valamelyik és egy bizonyos összeg, rendszerint százezer leu ellenében kiltatásba helyezte, hogy újból megszerzi a „működési engedélyt”. Miből a tulajdonos a pénzt lefizette, rögtön meg is kapta az engedélyt, de csak azaz a kikötéssel, hogy azontúl havi ötvenezer leut fizet mű-

ködési illeték címen.

Második módszer volt Panovának, — hogy ha történetesen egy férfit ilyen nyilvánosházban meglóptak és az feljelentést tett, akkor, ha szerencsétlenségére nő volt Panova azzal fenyegette meg, hogy feleségének tudtára adja, hol járt, ha nem hajlandó fizetni bizonyos, rendszerint elég magasra szabott összeget. De ugyanakkor maga elé idézte a nyilvánosház tulajdonosát, akitől már azon a címen csalt ki nyolcezer leut, hogy ennyire van szüksége, hogy a lopás miatt megindult eljárást elsimítsa.

Bukarest, december 10. (TP.) Bukarestben néhány utca nevét megváltoztatták. Így például Duca volt miniszterelnök nevét viselő utca a legyilkolt vasgárdista Janica nevét viseli ezentúl, Vajda-Voevod és Nikolaj Jorga neveit viselő utcákat a meggyilkolt Siancu és Cotiga vasgárdisták nevével nevezik el. A Károly-parkot pedig a spanyol polgárháborúban elesett Modza nevére keresztelik át.

A serdülő ifjuság nevelési problémái

Szemes Károly nagyjértékű előadása a Szülők Iskolájában

A Szülők Iskolája hatodik előadását tartotta tegnap este az Ipartestület dísztermében. Előkelő közönség töltötte meg az előadó termet. Szemes Károly tanítóképzőintézeti tanár tartotta meg nagy érdeklődéssel várt előadását „Mik érdeklik legjobban a serdülő ifjakat?” címmel. Elmondotta, hogy a gyermeket minden érdeklí, ami vele kapcsolatos. Az ifju már viszonyba állítja önmagát a környezettel, önmaga szemléletében merül el, bár önmagának megismerése és felfedezése nem megy simán. Idővel minden ifju észreveszi fonák magatartását. Előfordul, hogy kóborlási láz fogja el, s elvágyik otthonról. Ebben a korban még nincs kialakult jelleme az ifjunak. Tapintatos és megőző segítségére van szüksége, szülő és nevelő részéről egyaránt. A kemény szigor helyett eredményesebb a lágy és megőző szív.

Amikor az ifju némileg is megismerte önmagát, s felfedezte a különbségeket közte és környezete között, bizonyos fejlődési zavarok lépnek fel nála. E változások idejében maga is éri fogyatékosságait, s ezért nagyon érzékeny. Sok esetben csak azért lesz öngyilkos egy-egy ifju, hogy ezzel valakinek fájdalmat okozzon. Igen gyakori eset, hogy éppen a lepedéansabb, a házi rend és tisztaságra igen sokat adó szülők gyermekei a szülei házat elhagyván, nem kívánatos környezetbe kerülnek, mert nem bírják el az elviselhetetlen szigor, mely korlátozza őket az önállósághoz való törekvésükben és az érvényesülés vágy kifejtésében. A fejlődés során olyan

szakba eljut az ifju, hogy még a jó tulajdonságait sem tudja sokáig szerénytelenül elviselni. Dicsekedés fogja el. Nagy tapintattal és hozzáértéssel szólt az előadó az ifju kor szexuális problémáiról is. Kimutatta, hogy a serdülő kor ifjusága voltaképpen csak nemlétező eszméi alakba szerelmes. Ennek semmi köze az érzéki-séghez. Kár volna megfosztani ifjainkat eszményképeiktől. A szennyiratok olvasása melyek az érzéki-ség felkorbácsolására alkalmasak, nemcsak sok ifjút, de igen sok felnőttest is tönkre tett már lelkiileg és testiileg is egyaránt. Az ifjuság korai felvilágosítása — szexuális téren — nem celszerű és nem kívánatos. A magyar ifjuságnak van egy természetes szemérmetsége, ami voltaképpen sajátos, nemzeti tulajdonságunk, s ezt nem szabad tönkretenni. Szép az ifju test, de igazán szép csak akkor lesz, ha benne a fejlődő lélek is széppé formálódik.

A minden vonatkozásban igen kiváló értékű és tanulmány-számbamenő, gyönyörű előadást dr. Veress István meleg szavakkal, s a közönség lelkes tapsal köszönte meg. Szemes Károly ezt az előadást pénteken délután a MÁV műhelytelepen vasárnap délután pedig a nyulási állami iskolában ismétli meg.

Az előadáson a debreceni Helyi Vasút Harmónia Dalköre Szigethy Gyula főiskolai tanár, karigazgató vezetésével működött közre. Magyar nótákat énekeltek kiváló előadásban és egyszerű kézséggel.

Fregoli és hosszúujjú pulloverek Frank Imrénél Arany Bika

Kémeri Mikó Gyulát a városi téglagyár igazgatójává nevezték ki a polgármester

Kémeri Mikó Gyula városi téglagyári könyvelő már hosszú idő óta ellátta a városi téglagyár igazgatói teendőit. Most dr. Kölcsey Sándor polgármester Kémeri Mikó Gyulát, eddigi szolgálata méltánylása gyanánt a városi téglagyár igazgatójává nevezték ki.

Kémeri Mikó Gyula kinevezésével megüresedett a téglagyár könyvelői állása. Kémeri Mikó Gyula helyettes igazgatói működése alatt a könyvelői tisztséget Molnár István ideiglenes munkaadó látta el teljes megelégedésre s így most a polgármester őt nevezte ki erre az állásra.

A tiszapolgári hid 60 kilométerrel hozzá közelebb Miskolcot Debrecenhez

A pénzügyminiszter foglalkozott nemrégiben egyik beszédében a tiszapolgári hid építési munkálataival is. Bejelentette, hogy a hid építési munkálatai a befejezéshez közeliednek. Az alapépítmény már teljesen elkészült és a szerelési munkát a felépítményen megkezdették.

A hid mielőbbi átadása igen fontos érdek. Felbecsülhetetlen értéke különösen abban áll, hogy több mint 60 kilométerrel közelebb hozza Debrecenhez Miskolcot, a Nagy-Alföldet a Felvidékhez, s lehetővé teszi, hogy közvetlen vasúti összeköttetés létesüljön a két nagy város között, ami a mai átszállásos közlekedést másfél órával rövidíti meg. Az új hid megépítésével kapcsolatban gazdasági vonatkozásban is nagy fejlődésre lehet számítani.

Kestyűk
Megbízhatóság minőségben
Javítás, tisztítás, mosás
Wawruch Alajos
kesztyűs-mesternél
SZENT ANNA-U. 6. SZ.

Felruházás a Mester-utcai iskolakörzetben

A Csap-utcai elemi iskola egyik tantermében tegnap a déli órákban minden pad szorongásig megtelt sápadtképzű és hiányos ruházatú kültek kisleányokkal és fiúkkal: izgatottan várták a ruhaosztást. Reményük nem volt hiábavaló. Az egyházzás jószívű hölgyei és a tanítók buzgólkodása összehozta a szükséges ruházati cikkeket. Mielőtt az egyes osztályok tanítóinak kiválogatása alapján a kiosztás megkezdődött volna, Kolozsváry Kiss László lelkész és Jakucs László igazgató-tanító intéztek beszédet a gyermekekhez. Az egyházzás női köre részéről Kovács Gusztáv, Pásztor Jánosné és Mike Julia voltak jelen, továbbá az egész tanítói kar, Szeremley Béla egyházzási gondnok, Ötvös János presbiter. Felruháztak összesen száz gyermeket. Vásároltak és kijavítottak 96 pár cipőt, 20 fiúruhát; az asszonyok köre megvarrt 33 leányruhát. A kiadások fedezésére szolgált a tanítók által gyűjtött úgynevezett „Karájkenyér alap” 1000 pengője, a női kör 100 és a leánykör 50 pengő adománya. Egy tiszteletes báci adományából kenyéret is kaptak a gyermekek.

Lelkesen ünnepelték a Kormányzót a Felnőttek Vasárnapi Iskolájában

Igen értékes előadásban volt része a múlt este a Felnőttek Vasárnapi Iskolájában hallgatóságának.

Ez alkalommal Papp Gyula szentszéki tanácsos tartott mély tartalmú megemlékezést az ókor végének nagy szociális szentjéről, a Keleti Egyház csodaterelő főpüspökéről: Szent Miklós atyáról és koráról. Kifejtette, hogy Szent Miklósnak nemcsak a hitélet szilárdsága és tisztasága, hanem a szegények és elhagyottak szociális megsegítése, gondozása és fölemelése körül is örök érdemei vannak. A mai kor „Mikulásozó” embere is az ő minden időkre kisugárzó jószágának példáját követve karolja fel a téli nyomor elé néző szerencsétleneket. — A következőkben tömören vázolta a Keleti Egyháznak az európai és a magyar történelemben teljesített szerepét is.

Előadásának második részében mély érzéstől fűtött, szép megemlékezést tartott országmentő, országépítő és országgyarapító Kormányzó urunk Isten-rendelte küldetéséről és érdemeiről, minden magyar példaképpé állította a hall-

gatóság elé Horthy Miklóst. Végül — a közönség lelkes ünneplésével kísérvé — áldást, szerencsét kért és mondott a Legelső Magyar emberre.

A rendkívül mély hatású előadás után Mátyás József, a Felnőttek Vasárnapi Iskolájának vezetője mondott köszönetet Papp Gyula szentszéki tanácsosnak és hangsúlyozta az előadás kiváló tárgyát képező két, századokra világító példakép nagy nevelő értékét és hatását. Erre különösen most van szükség. Mert minél nagyobb az inség, annál több Szent Miklós-követőkre van szüksége az emberi társadalomnak, és minél sorsdöntőbb időkét él a magyar nemzet, annál több áldozatos lelki magyarra van szükség, akik Horthy Miklós példája szellemében szolgálják a hazát és a magyar egységet.

A népművelési est a Himnusz eléneklésével zárult.

A Felnőttek Vasárnapi Iskolája a jövő vasárnap ugyancsak a Vigkedvű-utcai g. kat. iskola emeleti fűtött nagytermében tartja következő előadásait is vetített képek kíséretében.

Csaknem 40 ezer pengőt fizettek ki novemberben a debreceni inségeseknek és a bevonultak hozzátartozóinak

Debrecenben a szociális munkálatok november 18-án kezdődtek. Ezeknek a munkálatoknak a során a Köztetetőben, a város különböző pontjain (Vezér, Hüvelyes utcákon, a Baromvársátréren, Nagyerdőn és Mikepécsi úton) kertészeti munkákat végeztek, s sok embert foglalkoztattak városi közműhelyben. November folyamán kirendeltek 496 főt, közülük azonban csak 265-en jelentek meg munkára. A napi átlagos dolgozó létszám 265 volt. A napszámbér 2.50, a munkafelügyelői bér 3 pengő volt. Akkordmunkáknál a minimális kereset 2.59, a maximális kereset 3.10 pengő. A munkaidő reggel 7 órától délután 4 óráig tartott. Munkabér címén ki-

fizettek 3.980.02, fuvarbér címén 206.92 pengőt.

Az állandó közsegélyesek részére novemberben kifizettek 6.728, esetenkénti segélyekre 1.842.04, összesen 8.570.04 pengőt. Nyolc napközi gyermekotthon, egy bölcsődét és egy utcagyermek otthont tartottak nyitva. A megindult szociális munkálatoknál elsősorban a most leszerelt nagy-családú munkanélküliek lettek kirendelve. A rendkívüli katonai fegyvergyakorlatra bevonult, még le nem szerelt legénységi állományú egyének családtagjai részére 1340 esetben 24.700 pengő családi segélyt fizettek ki.

Erdőtűz közben

agyonütötte a kidölt fa

Halálos szerencsétlenség történt kedden délelőtt a Nyírmártonfalva-hoz tartozó külső gati erdőirtásnál. Czirják György 30 éves fakitermelő munkás befűrészelt egy hatalmas fát, hogy a rákötött kötéllel ledöntse a fát, amikor váratlanul hatalmas ropogással korábban kidölt a fa,

mint ahogy Czirják gondolta. A terebélyes fát maga alá temette a favágó, aki a helyszínen meg is halt. Temetésére a debreceni ügyészség engedélyt adott, ugyanakkor tovább folyik a vizsgálat annak megállapítására, hogy valakit terhel-e felelőség a haláleset miatt.

A Keresztyén Ifjúsági Egyesület nevelő hatásáról és áldásairól beszélt dr. Mitrovics Gyula rektor a KiE ünnepélyén

A debreceni Keresztyén Ifjúsági Egyesület, a mozgalom 57. évfordulója alkalomával kedden délután a Déri Múzeum előadótermében értékes és nívós ünnepséget rendezett, amelyen részt vettek többek között dr. Mitrovics Gyula egyetemi rektor, Nagy István és Baja Mihály lelkipásztorok, dr. Czeglédy Sándor egyetemi professor, dr. Balogh Sándor főjegyző, dr. Kupinszky Sándor th. tanácsnok, Horvay Róbert ny. igazgató, és Szeremley Béla

ny. gimnáziumi tanár és még többen. Nagy István lelkipásztor, az diakonissza intézet igazgatója nyitotta meg bensőséges szavakkal a műsort. Utalt arra, hogy a szomszédos nemzetek milyen nagy áldozatokat hoznak és nagy erőfeszítéseket tesznek az ifjúságnak egy táborba való beszerzésére. Majd megemlítette, hogy a Keresztyén Ifjúsági Egyesület 57 év óta működik Magyarországon és tölti be áldott hivatását. Ebből a debreceni KiE is le-

KARÁCSONYRA

arany töltőtollak, írókészletek, írómappák, levélpapírok

„M é l i u s z”
könyvkereskedésből.

szúrta a maga tapasztalatait. A debreceni Keresztyén Ifjúsági Egyesület is gazdagodik lelkiekben, ez a gazdagodás az Isten kegyelme által történik s erre épít az egyet a jövőben is.

Vitéz Mártha Béla hittanhallgató Szilassi Aladár egyik remek vallásos tárgyú költeményét szavalta el lelki átéléssel, — majd dr. Mitrovics Gyula egyetemi rektor emlékezett meg ünnepi beszédében a KiE mozgalom jelentőségéről és áldásairól. Közlebről saját egyéni ölményeit ecetelte a tudós professor. Ennek során felvázolta, hogyan kapcsolódott be fiatal egyetemi hallgató korában a KiE mozgalomba, sőt annak vezetésébe. Szólt a KiE kebelében élvezett lelki áldásokról, majd így folytatta beszédét:

— A velem történt eseményeket az isteni kegyelem áldásainak tekintem, s ennek a kegyelemnek egyik közvetítője volt számomra a KiE. Egész életemben az élet harmóniájának biztosítására törekedtem és ezt kerestem. Belső lelki és külső küzdelmeiben éreztem, hogy velem van az Isten kegyelme, ez tartotta meg bennem az egyensúlyt. Ha megpróbáltatásoknak vagyok kitéve, bekövetkezik egy kiegyenlítődes, amely mindenért kárpótol. Ezt az élő hitet és meggyőződést köszönöm annak az egyházi közösségnek, amelynek híve vagyok, melynek igazságait a szülői ház csepegtette belém, s amelynek másik tényezője a KiE, mely megalakulásának 57. évét ünnepli.

Dr. Mitrovics Gyula rektor szavait a jelenvolt közönség nagy elmélyüléssel hallgatta, majd Simon Boldizsár jogszigorló Ábrányi Emil: Szeretsz-e engemet! című költeményét adta el kitünő interpretálásban.

A mindvégig nívós műsort Ács Mihály KiE vezető lelkész zárta be, aki záró szavaiban hangoztatta, hogy a KiE-t nem úgy kell tekinteni, mint a magyarországi tízennyolcezer egyesületből egyet, hanem mint az egyetlen egyesületet, mely mind-egyiknél a legfontosabb. Csak úgy töltheti be hivatását a KiE, ha a debreceni közönség is megértéssel van a KiE ügyei iránt és azt támogatja is.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

Összejövetelt tartott a Szatmáriak Baráti Köre

Kedden este tartotta a Szatmáriak Baráti Köre szokásos havi összejövetelét a Gambrinus különtermében, melyen megjelent dr. Jeney Gábor főügyész helyettes és felesége, dr. Tóth Kálmán táblai tanácselnök és felesége, dr. Papolczy Gyula törvényszéki tanácselnök, továbbá dr. Hajdú László MÁV osztályfőnök és felesége, vitéz Szabó Endre ref. lelkész, Biky Gábor hittanár, Földessy Elek tanár, Mátyray József gyógyszerész és magolcsai Nagy Mihály nagykereskedő. Az egybegyűltek meleg baráti hangulatban töltötték el az estét.

Novemberben nem építkeztek magánosok Debrecenben

A műszaki ügyosztály november havi jelentése szerint Debrecenben az elmúlt hónapban karbantartották a városi épületeket, a városházát, a laktanyai épületeket, az adóhivatal épületét, a városi zenedét, református és katolikus óvodákat, iskolákat, a szociális telep épületeit, az ipariskolát, a II. számú gazdasági iskolát, a kiegészítő iskolát, kijavították a hortobágyi épületeket, a köztetetői épületeket, a vághídi épületeket, a temetőrházakat, baromvársátréri épületeket, emlékműveket, szobrokat, folytatták a gazdasági építkezéseket, az epreskerti, hortobágyi és fertőtlenítő intézet építkezését, közutakat, csatornákat, nyílt árkokat létesítettek, átalakították a ruhanyírdót és még több munkát végeztek. Ezekre a munkákra összesen 82.312.80 pengőt fizettek ki.

Debrecen város területén novemberben új lakóházak nem keletkeztek.

HIREK

Gyógyszertárak estjei szolgálata.
 „Kigyó” Mihalovits Jenő, Piac-utca 31.
 — „Tisza” Jónap Aladár, Péterfia-utca 61.
 — „Csillag” Beke Barna, Árpád-tér 1.
 — „Szent Háromság” Homokkert.
 — „Mátyás király” Papp Gyula, Nyilastelep.

Időjárás

A közép-európai időjárás továbbra is az óceáni légáramlás hatáskörében van. Hazánkban a hőmérséklet nyugaton és délen 3—4 fokkal az olvadáspont fölé emelkedett.

JÓSLÁS: Mérsékelt, később élénk délnyugati, nyugati szél. Sok helyen köd, egyes helyeken, főként északon kisebb eső vagy havazás. A hegyeken havazás. A nappali hőmérséklet alig változik.

Emlékezzünk

DECEMBER 11.

1914. Márton Boldizsár volt nagykapitány 20. honvéd gyalogezredbeli szakaszvezető a Limanowa-nál vívott harcokban öntevékenységeivel és bátor harvezetéseivel magasztos ki bajtársai közül. Ezen a napon a Jabloniec-hegy északi lejtőjén a 13-as huszárok állásaiba behatolt oroszokat parancsbevétel nélkül 40 emberből álló szakaszával kiverte. Mivel tiszt nem volt a századnál, átvette a századparancsnokságot és jó példával elől járva, emberét újabb támadásra tüzelte. Lendülete még az ingadozó öregebb népfelkelőket is magával ragadta, úgyhogy a század pillanatok alatt kiverte az ellenséget állásukból és súlyos veszteséget okozott neki.

Hősies tette az ellenségre oly nagy hatással volt, hogy az, dacára többszörös túlerőnek, újabb támadását csak friss erők bevonásával és csak órák múltán merse megismételni. Vitéz fegyvertényért az arany vitézségi érmet kapta.

D. dr. Révész Imre püspök pénteken este érkezik haza Debrecenbe Budapestről, ahol dr. Kölcsey Sándor polgármesterrel, Rásó István alispánnal, Uray Sándor egyházközségi főjegyzővel és dr. Juhász Nagy Sándor egyházi főjegyzővel együtt az Egyetemes Református Zsinat ülésén vesz részt.

Hajdú vármegye és Debrecen városa 6603 ajándéktárgyat küldött Szatmárra. Mint ismeretes Lossonczy István főispán közbenjárására a Hajdú megyében és Debrecenben összegyűjtött természetbeni adományokat az „Erdélyért” akció országos elnöke Szatmár részére utalta ki. erről a nemes gesztusról nagy elismeréssel írnak a szatmári lapok. Az ajándéktárgyak részletes felülvizsgálása Szatmáron már megtörtént, és kiderült, hogy a vagyonny adomány 6603 darabból áll.

Zászlóavatás Mikolán. A Debrecenben lakó mikolaiak idős Mészáros Ferenc és Zalyi Ferenc kezdeményezésére egy gyönyörű zászlót adományoztak a szatmármegyei Mikola község református egyháznak. A zászlót most adták át lélekemelő ünnepség keretében. Az ünnepélyen Kulcsár Ferenc református lelkész imádkozott, majd átadta a zászlót, amelyet Bántó Bálint mikolai lelkész áldott meg és vett át.

Ma délből zárul a Péterfia-utcai egyházzsűz kiállítás. Vasárnap délelőtt nyílt meg ünnepélyes keretek között a Péterfia-utcai egyházzsűz remek karácsonyi kézimunka kiállítás, amely eddig három napon át rendkívül nagy látogatottságnak örvendett. A kiállítás ma délből már bezárul, mivel a kiállított tárgyak csaknem mind gazdára találtak, s ezzel a nemes célt, a szegény gyermekek segélyezésének lehetőségét az egyházzsűz lelkes aszszonyai el is érték.

Hatalmas tűzvész elpusztított egy erdei találmányt használt pajtát a kolozsvári Hója-erdő mellett. A múlt nap ismeretlen tettesek felgyújtották a kolozsvári Hója-erdő mellett levő elhagyatott pajtát, amely állítólag erdei találmány volt. A tűz, amely nagyban veszélyeztette az erdőt is, csak nehezen tudták megközelíteni a tűzoltók a rossz út miatt, megfeszített munkával azonban sikerült a tűz eloltani.

Kabátot, báránybőrkucesmát, juhászbundát, párnát, dunyhát, pamutot loptak a tolvajok Debrecenben

Kedden több feljelentés érkezett a debreceni rendőrségre, amelyben a károsultak ismeretlen tettes ellen tettek feljelentést. Az egyik feljelentés szerint hétfőn, a késő esti órákban ismeretlen tolvaj Varga István tisztviselő, Böszörményi-út 56. sz. alatti lakos 300 pengő értékű oposum-prémes kabátját és kalapját vitte el az egyik előkelő vendéglőből. Pál Gábor napszámos, Munkás-utca 23. szám. alatt lakó lakos panaszában előadta, hogy az egyik ügyvédi iroda előszobájából ellopták nyolc pengő értékű báránybőrkucesmáját. Bőr Ferenc gazdálkodó, Kigyó-utca 27. szám alatti lakos az István-úton betört egy pohár borra az egyik korcsmába. Mire visszatért szekeréhez, a lovakra terített juhászbun-

dának hűt helyét találta. Kára 100 pengő. Kiss Gyuláné, Timár-utca 55. szám alatti lakásába ismeretlen tettes besurrant és száz pengő értékű dunyháját és párnáját ellopta. Egy vakmerő betörő hétfőn éjszaka feltört Nagy József kereskedő, Ménrót-utca 4. szám alatti lakos fűszekréjét és onnan zsákokat, szerszámot és fát loptott. Egy másik özv. Fazekas Béláné rovidáru üzletének reklámkirakatát feszítette fel a Szent Anna-utca 5. szám alatt és mintegy száz pengő értékű pamutot és cernát vitt el magával. A bejelentések ügyében a debreceni rendőrség megindította a nyomozást a tettesek kézrekerítésére.

Mályinkai vaddisznó Debrecenben.

Igen sok csodálója akadt kedden az Angol Királynő bejártánál kiállított hatalmas vaddisznónak. Németh Nándor, az Angol Királynő tulajdonosa felvilágosítás szerint a több mint kétszáz kilogramos vaddisznó a Lillafüred melletti Mályinkán lötték debreceni vadászok.

A debreceni gazdasági ügyosztály novemberben az ingyenyhítés szempontjából számbajöhető épületjavítást nem végeztetett, új építkezések elrendelése nem lett. Megindult azonban a fakitermelési és fafuvarozási munkálatok, s ennek során fakitermelés címén 19.600.73. fafuvarozás címén 5.910.01. összesen 25.510.74 pengőt fizettek ki.

Csecsemőjele a karján kutbaugrott a nyíregyházi Csendes pusztán Némethi Józsefné, szül. Szalai Ilonka. Mire felfedezték a borzalmas öngyilkosságot, a szerencsétlen asszony és gyermeke már megfulladt a 15 méter mély kút vizében. A vizsgálatot az öngyilkosság ügyében megindították.

Falusi Nándor: Az Élet beszél. A vaskos könyv első része novellákat, a második része verseket, a harmadik rész pedig magyar városok színes leírását tartalmazza. A novellák tárgya érdekes, stílusa vonzó, a költemények mindegyike hazafias. Városképei a jóhízemű riportert bizonyítják. A sokoldalú író harmadik könyve is mellán tarthat számot a közönség érdeklődésére.

Egy békéscsabai kőművesegéd megölte egy rendőrtiszt helyettes feleségét, majd vonat alá vetette magát. Megrendítő gyilkosság és öngyilkosság történt a minap Békéscsabán a Berzsenyi-utca 39. számú házban. Szemenkár Pál kőművesegéd behatolt az udvarban lakó Farkas Gyula rendőrtiszt helyettes feleségének lakásába, majd hálójával lelépte és késsel halálra szurkálta a védtelen asszonyt. A gyilkosság után az elvetemült gyilkos a Gyula felől érkező motoros alá vetette magát, amely halálra gázolta. A rendőrségi nyomozás során kiderült, hogy Szemenkár Pál édesanyja nemrégiben vette meg a Berzsenyi-utca 39. számú házat Farkas Gyulától 2800 pengőért s a gyilkos ezt az összeget akarta megszerezni magának. A pénzt azonban sehohsem találta s mikor rádöbrent borzalmas tetteire, önmagával is végzett.

A „FERENCZ JÓZSEF” KESERÜ

VÍZ régóta kitűnően bevált házi szer meggrögzött székrekedésnél és annak mindenféle káros következményeinél; biztos, enyhe és gyorsan ható természetes hashajtó, mely számos betegségnél az emésztést javítja és az étvágyat fokozza. Kérdezze meg orvosát!

A kistemplomi egyházzsűz központi bibliaköre ma, szerdán délután 5 órakor az egyház tanácstermében összejövetelt tart.

Debreceni futballisták a színpadon. Amint már hírt adtunk róla, kibővülő siker mellett zajlott le a DVSC sportbálja. A kitűnően összeállított műsort valóságos kacagó orkán kísérte végig. A szereplők közül: Fejér Ilka műkedvelői színvonalat meghaladó játéka; Jójárt Ica gondosan betanult tánca és jól megrajzolt parasztnyenyekéje ragadta tapsra a nézőket. Hajdú Péter kiforrott hangja most is élmény volt. Dudás sé Szabó Károly kuplé párbaja döntetlenül végződött. A műsorban fellépő futballisták szolgáltatták azt est igazi meglepetését. Itt: Keskeny, Nagy, Csokai, Szabó, Elek és Puskás a rangsor. A bemozdó nehéz szerepét Zengewald Gyula látta el, töle megszokott ötletességgel. A mintaszerű rendezésért Nagy Sándor érdemel dicsőretet.

Az Egyetemi és Főiskolai Luther-szövetség csütörtökön este 8 órakor az evangélikus egyházközség tanácstermében előadó-estet rendez, melyen Jónás László segédlelkész fog előadást tartani „Romániai élményeim” címen.

Debrecenben keresik egy Hajdúnánási üzlet fosztogatóit. A múlt nap éjjel vakmerő betörők behatoltak Friedmann Sámuelné hajdúnánási kereskedő raktárába, amelyet csaknem teljesen kifosztottak. A hivatlan látogatókat valaki látta, s így pontos személyleírást tudott rólok adni. Az egyik tettes alacsony, feketehajszos, hegyes állú iparos, vagy kereskedő külsejű fiatalember, aki szürke-kockás sálát hord, s állandóan kerékpárral járkal. A másik egy dandi-kínézésű, kifent bajszú, fölényes fellépésű iparos, a harmadik kisebb elhízott, kopasz, jovialis arcú ember. A személyleírások alapján a hajdúnánási csendőrség körözést adott ki a betörők kézrekerítésére. Minden nyom arra vall, hogy a tettesek Debrecen felé vették útjukat és itt akarják értékesíteni hatalmas zsákmányukat.

Vitéz Tolnay Andor igazgató Márfy Verával, Sággy Istvánnal és Szögi Arankával a „Sárgarigócsok” szereplőivel

Gyászrovat

Moldoványi Juliánna életének 83. évében elhunyt. Temetése csütörtökön délután 3 órakor lesz a 2. á. teremből román kat. gyászszertartással. Az elhunytban dr. Moldoványi László nyug. járásbíróági elnök testvérét gyászolja. Temetését Fehértői vállalata rendezi.

Nagy György kőműves élt 74 évet. Temetése csütörtök délután 2 órakor lesz a harmas teremből, Fehértői vállalatának rendezésében.

Kiss Rózsika székgyári munkásnő élt 26 évet. Temetése csütörtök délután 2 órakor lesz a ravatalozó teremből, Fehértői vállalatának rendezésében.

Bodolay Ilonka temetése a korai sötétedés folytán ma délután nem lesz, hanem délután 3 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből. Dankó temetkezési vállalat.

Borbély Lajosné Rácz Margit cipész neje 49. évében elhunyt. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz a Köztemető 3. számú ravatalozójából. Lakás: Lorántffy-utca 6. Temetését Bartha vállalata végzi.

Moskovszki Endre fodrász mester 44. évében elhunyt. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz a Köztemető 2. á. számú ravatalozójából. Engesztelő szentmise csütörtökön reggel félnyolcra. — Lakás: Apaffy-utca 28. Temetését Bartha vállalata végzi.

Szabó Lajosné Brinzey Juliánna 46. évében elhunyt. Temetése ma délután fél-négy órakor lesz a Köztemető ravatalozójából. Lakás: Gólya-utca 15. Temetését Bartha vállalata végzi.

A református egyház missziói bizottsága ezen a héten pénteken és a jövő héten ugyancsak pénteken az egyház tanácstermében szokás szerinti adventi előkészítő biblia órát tart.

Félévi haladékokat kapott büntetésének kitérésére és az alatt az idő alatt tizen-negynelc rendbeli lopást követett el. Lévi Gábor kisbégányi születésű és jelenleg a rendőrségi jelentés szerint állás és állandó lakás nélküli, magát cipészegédnek mondó 29 éves fiatalembert kedden szállították át a debreceni ügyészségre, mert tizen-nelc rendbeli lopást ismert be — mint ahogy legutóbbi számunkban megírtuk. Közben kiderült az is, hogy korábban elkövetett sorozatos büncselekményeieről hónapi fogházra ítélte a debreceni törvényszék, a büntetés kitérésére azonban féléves haladékokat kapott. ez alatt katonaszkodott is Lévi Gábor, majd mikor onnan kibocsájtották, tizen-nelc rendbeli — köztük több betöréses — lopást követett el. Kedden az ügyészség beutalta a fogházba korábbi büntetésének kitérésére végett, az újabb lopások ügyében csak azután fog számot adni Lévi Gábor.

Minden hazafias kereskedőnél kaphat rendőrlőveget.

Dr. Páll Antal római kulturális attasé látogatása Triesztben. A triezszi „Il Piccolo” című napilap hasábos cikkben számol be dr. Páll Antal római magyar követségi kulturális attasé Triesztben tett hivatalos látogatásáról, amelynek során tiszteletet a Federalenál, dr. Ternay Kálmán, a triezszi egyetem magyar lektora társaságában meglátogatta a Fasiszta Egyetemi Hallgatók helyiségét, ahol a vezetőségnek átnyújtotta az „Erdély” e. hatalmas összefoglaló munkát, amelynek olasz fordítása is megjelent s bejelentette, hogy két ösztöndíjas útát szervez a magyar nyelv tanulásában legszebb eredményt felmutató két triezszi egyetemi hallgatónak. Ez a fogadás az olasz-magyar kulturális barátság legszebb légrétege folyt le. Ugyanaznap este 6 órakor kezdte meg dr. Ternay Kálmán magyar lektor modern magyar irodalomtörténeti előadássorozatát az egyetemen, ünnepélyes keretek között. A megnyitó előadásán dr. Reviczky István főkonzul és a római kulturális attasé is megjelent a triezszi tudományos élet összes kiválóságával s az olasz közönség olyan tömeges érdeklődése mellett, hogy az egyetemi aula kovésnek bizonyult a hallgatóság befogadására, így sokan állva voltak kénytelenek végighallgatni az előadást. A triezszi „Il Piccolo” meleg hangon és részletesen emlékszik meg arról az előadásra is, melynek minden hét szombatján folytatása következik: Tárnya: „A magyar irodalom áttekintése legrégibb időkől napjainkig” volt.

**Meielent a debreceni Képes
Kalendárium új kötete**

A debreceni karácsonyi könyvpiacnak mindenkor várva-várt könyve volt a Képes Kalendárium, melynek pl. a múlt évi jubileumi kötetét pár hét alatt úgy elkapkodták, hogy ma már egyetlen példányt sem lehet még antikváriusoknál sem szerezni. Mind tartalmánál, mind kiállításánál fogva haladást jelent a Képes Kalendárium legújabb kötete, mely 34 képpel és 2 műlappal díszítve, már ezen a héten kapható lesz a debreceni könyvkereskedésekben. Az ismeretterjesztő és irodalmi rész szerkesztésének és összeállításának gondos és sok fáradságot igénylő munkáját a Déri Múzeum igazgatója végezte. A változatos és igen tanulságos tartalomról kiemeljük Makkai Ándor „A titokzatos Erdély” c. dolgozatát, melyet négy művészi rajz díszít, Szentnéteri Kun Béla „Debrecen és a keleti részek” c. írását, mely a kálvinista város jövőbeli szerepére vet világot a megnövekedett hazában. Irodalomtörténeti jelentőségű S. Szabó József kiadott dolgozata „A debreceni Kollégium nyelv- és diákszólára” s Kardos Albert illusztrált cikke a Debrecenben lévő Csokonai-képekről. Dr. Nagy Sándor egy ismeretlen kollégiumi latin diákvers fordítását közli. Boldisár Kálmán Csokonai jövődőlésével foglalkozik, továbbá Gulyás Pál, Illyés Endre, Mónus Ferenc, dr. Nagy Jenő írtak egy-egy tanulmányt, utóbbi Kovács János kollégiumi professzorról.

A debreceni közönség ebben a kötetben találja az első képes beszámolót Debrecen kárnataliai testvérközösségeiről és arról az áldozatról, melyet a város közönsége azokért hozott. Megemlékezések vannak az elhunyt Darkó Jenő és Csikszász Sándor professzorokról, rövid életrajz az egyetemi új rektorról, továbbá összefoglaló áttekintés a csurgói Csokonai-kultuszról. Hosszabb tanulmányt írt Hankó Béla egyetemi tanár az ósmagyar fekete juhnyájról, számos képpel. Dobos Lajos pedig gyümölcs-tenyésztési szakikkal szerepel ebben a kötetben. Versek írtak: Oláh Gábor, Bala Mihály, Gyökössi Endre, Hegyaljai Kiss Géza, Gulyás Pál, Zivuska Andor, Király Tibor, Szabó Magda, Szűts Adél s végül pontos időrendi felsorolást kap az olvasó azokról a fontosabb eseményekről, melyek az elmúlt esztendőben Debrecenben s Debrecenre kihatólag történtek. — A városi nyomda által lényegesen kiállított új Képes Kalendárium ára mindössze 1 pengő.

A debreceni Mária Kongregációk együttes ünnepélyt rendeztek vasárnap a piarista gimnázium dísztermében. Dr. Gyöngyössi Róbert, az Urak Kongregációjának prefektusa mondott mély meggyőződéses beszédet, majd Turcsányi Irén Juricskay Géza, Hornyák Valéria és Bögel Anna száma után dr. Baranyai Béláné, egyetemi tanár felesége tartott előadást „A nő és a család” címen, melyben meglepően mély megfigyeléssel tanuskodó párhuzamot vont a magyar és a német nő családi élete között. Az ünnepségen közreműködött a Sveltséti intézet kongregációjának énekkara is.

Az erdélyi szegény gyermekek karácsonyi felszerelésére gazdag műsori előadást rendez a Kossuth-utcai ref. egyházközség leánykőre a régi Dóczy intézet dísztermében december 15-én délután fél hat órakor. A megnyitó beszédet Baja Mihály lelkész mondja. A műsoron szavalt magán és páros jelenetek és énekszámok szerepelnek. A műsorszámok szerzője Veressné Füzö Erzsébet, a leánykör vezetője, aki úgy állította össze a műsort, hogy mindenki megtalálja benne azt a számot, ami különösebben érdekli.

Turista előadás a Magas Tátráról. Új felvételek alapján készült képek vetítésével érdekes előadást rendez a Magas Tátráról és fűrdőhelyeiről a m. turistaegyesület pénteken, december 13-án délután fél hétkor a Déri-Múzeumban. Az első előadást dr. Podolay József, a szlovák idegenforgalmi hiv. h. igazgatója tartja a Magas Tátráról és Szlovákia fűrdőhelyeiről. Ehhez csatlakozik dr. Jureczky László Tátralomnie fűrdőorvosának, a debreceni egyetemi klinika v. orvosának előadása: Új gyógyíthatóságok a M. Tátrában. A két előadás nem tartozik a téli sorozathoz, de mindenkinek díjtalan. Vendégeket szívesen lát a rendezőség. Mivel két előadás van, pontosan fél hétkor kezdik.

**Debreceni öcskásnak adta ki magát egy állítólagos
elmebeteg, aki sorozatosan követte el
a betöréses lopásokat**

Egy megrögzött, veszedelmes tolvajállott a múlt délelőtt a nyíregyházi kir. törvényszék Bónis-tanácsa előtt. Antal Mihálynak hívják a notórius tolvajt, akit Erpatakon fogtak el, abban a pillanatban, amikor lopott ruhaneműekkel megrakodva menekülni próbált.

Antal Mihály debreceni öcskásrus kereskedőnek adta ki magát és ezen a címen faluról falura járt a lopott ruhaneműt árusítani. Antal többszörösen büntetett, rovtimultu esavargó, aki azzal akart kibújni a büntetés alól, hogy elmebeteg s már kezelés alatt is állott a nagykállói elmeegógyintézetben. Lopás-hoz azonban van esze. Négy betörést ismert be és Ujfehértón Gelbmann Lajosról 178 pengő értékű ruhaneműt lopott el.

A nyíregyházi kir. törvényszék Antal Mihályt 8 hónapi börtönrre ítélte.

Az evangélikus templomban esütörtökön este 5 órakor adventi istentisztelet lesz hitvédelmi előadással. Előadást tart Pass László th. esperes-lelkész a „megtérsről”.

A Péterfia-utcai egyházközség Női Köre által rendezett magasnövői kézimunkakiállítás nagy felhőtlenést keltett egész Debrecenben és igen sok látogatót, érdeklődőt, vásárlót vonzott. A Baltazár tereben rendezett kiállítás ma délelben zárul.

A debreceni mezőrendészeti osztály novemberben 91 vasműre jövesztő, 10 östermelel, 3 mezőgazdasági munkás-igazolványt, 10 mezőgazdasági szolgálati eselődkönyvet, 13 OMBI biztosítási könyvet és 226 saját nevelési állatra vonatkozó nyilatkozatot adott ki.

Az újlepipített és fennállásának századik évét jubileó szatmárhegyi református templom inenélvén dr. Kölcsey Ferenc főispán és dr. Csóka László polgármester is megjelent. Az ünnepevény Magoss Árpád szatmárhegyi lelkész ismertette a templom történetét. Az ünnepi beszédet Boross Jenő szatmári esperes lelkész mondotta. A délelben rendezett közebeden dr. Kölcsey Ferenc főispán a Kormányszóra, id. Magoss Árpád mikolai lelkész pedig Szatmár és Debrecen közötti jóviszonyra ürtítette poharát.

A nagyváradi közigazgatás megszervezése. A helygymintiszter Nagyvárad törvényhatósági jogú város közigazgatásának megszervezésére és a város vezetőségének tanácsokkal való ellátására Csütörtök G. Emil székesfehérvári polgármestert küldte ki. (MTL.)

Kettős baleset a Rex gyárban. Kedden délelben a Rex gyógyszeráruháznál az egyik tisztviselő, Kradeckzy Ferencné 45 éves, Rákóczi-utca 48. szám alatti lakos, a gyár egyik munkásnőjével, Csizsár Katalinnal, aki a Zrinyi-utca 48. szám alatt lakik, salétromsavat öntött át üvegbe az egyik nagyobb tartályból. Eközben azonban az üveg kicsúszott kezükből és a szétfröccsenő maró folyadék mindkettőjüket súlyosan megsebesítette. Kradeckzynek bal arcaft, Csizsár Katalinnak pedig jobb kéz- és lábfejét égette össze a salétromsav. A mentők a borklinikára szállították őket. Az itteni kezelés után kárt, hogy az utóbbi sérülése könnyebb természetű, úgyhogy lakására mehetett, Kradeckzynek azonban további kezelésre a klinikán maradt.

Keselyűlejtés miatt elítéltek egy vadász. Még a váron történt, hogy Battonyán. Csanádmegyében egy odaváló vadász minden valószínűség szerint tudatlanságból egy keselyűt ejtett el. A sajnálatos eset tudomására jutott a Tiszántúli Madárvédő Egyesületnek Debrecenben s ennek feljelentésére a battonyai csendőrség kinyomozta az esetet, amelynek következményeképen a battonyai szolgabíróság a vadászt vadászati kihágás miatt elítélte, s vadászjegyjétől megfosztotta. Szomorú jelenség, hogy egy érvényben lévő vadászati törvény rendelkezést nem ismerik olvasók sem, akik vadászati jegyvet váltának, amellyel együtt megkapják a legújabb vadászati törvényeket is. Ebben pedig világosan áll, hogy sem keselyűt, sem semmiféle sast elejteni nem szabad. Itt van már a legfőbb ideje, hogy a vadászok a vadászati törvényeket ismerjék és azokat be is tartják. Sasok és keselyűk manapság már hazánkban oly ritka természeti kincsek, amiket elejteni nem szabad. Minden igazi vadásznak tudnia kell már azt, hogy a pusztulóban lévő természeti kincseink megvédeése és megtartása hazafias kötelesség. Hogy az erre vonatkozó törvényeket be is tartják, arra szigorúan örködni kell a hatóságoknak, de egyúttal szigorú büntetést is kell alkalmazni, mert nemzeti kincseink pusztulásáról van szó, amit majd nem lehet semmi módon pótolni!

Az iparjogcsítvány nélküli ügynökök ellen. A zsidótörvény végrehajtása során elbocsátott ügynökök közül egyesek árút vásárolnak és a vásárokat árut magukkal vevő, megvételre kínálják és eladják azoknak a kereskedőknek és iparosoknak, akiknél elbocsátásuk előtt a megrendelést gyűjtötték anélkül, hogy arra iparjogcsítványuk lenne. A kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter most kiadott rendeletével utasította az iparhatóságokat, hogy kereskedésnek, illetve házalásnak a jelzett módon jogosulatlan gyakorlását megfelelően ellenőriztessék és azok ellen, akik jogosulatlanul üznek kereskedést, vagy házalást, kihágási eljárást haladéktalanul indítsák meg.

Az Országos Református Szeretet Szövetség most tartotta évi közgyűlését. Dr. Kiss Ferenc ügyvezető igazgató beszámolt a szövetség működéséről és terveiről. A szövetségnek 50 működő intézete van, gondozottjainak száma 1700.

Négy suhanc megtámadott egy MAV esztergályost a Munkáskertben. Barna István MAV esztergályos hétfőn a késő esti órákban hazafelé ment a Kerekestelepre. Utja a Munkáskertben vezetett keresztül. Itt a vaksötétben négy suhanc hirtelen megtámadta. Barna István nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem egy jól irányzott ütessel orron ütötte az egyik támadót, aki feljajdult. A hirtelen védekezés megleppte a többi esavargót is és futásnak eredtek. Barna István feljelentésére a rendőrség keresi a vakmerő támadókat.

Háromszázezer pengővel több adót fizettek be most novemberben, mint az elmúlt évben a debreceni adóhivatalhoz. Novemberben összesen 1,723,678 45 pengőt fizettek be a városi adóhivatalhoz a múlt évi novemberi 1,422,386,36 pengővel szemben, tehát 301,292,09 pengővel többet.

Megszüntették a szőlőtelepítési tilalmat. A hivatalos lap kormányrendeletet közöl, amely megszünteti a hegyközségi törvényben megállapított szőlőtelepítési tilalmat és lehetővé teszi, hogy a földmivvelésügyi miniszter évenként legfeljebb öt-ezer kat hold kiterjedésű új szőlőtelepítésre engedélyt adjon. A földmivvelésügyi kormányzat elgondolása az, hogy ezen 5,000 kat. holdon belül az egyes borvidékeken arányosan elosztva fogja az engedélyket megadni és pedig csak a filoxerának ellenálló immunis homokon, vagy a hegyoldalon fekvő olyan területre, amely elsősorban szőlőművelésre alkalmas. Továbbá különösen azoknak a nagyobb családú kisembereknek, akiknek főfoglalkozása a szőlőtermelés. Az engedély iránti kérelmeket az illetékes szőlészeti és borászati kerületi felügyelőségeken kell benyújtani. (MTL.)

Detektívnek adta ki magát és kicsalt 750 pengőt volt kollégája szüleitől — hosszúból. — Nemrégiben igazsá és összeférhetetlen természete miatt elbocsátották az egyik nyíregyházi banknál alkalmazott G. A. húszéves, érettségizett fiatalembert. G. A. azonban hosszút esküdött állásvesztése miatt, s elutasított egyik volt kollégája szüleit, Kótajba. Itt államrendőrségi detektívként mutatkozott be, s azzal a módszerrel, hogy fiuk nagyobb összeget sikkasztott a bankból, az ügy „elsimítására” 750 pengőt csalt ki volt kollégája kétségbeesett szüleitől. A szélhámoságot azonban csakhamar felfedezték, s a detektívek, akik G. A. lakásán megjelentek, hiánytalanul megkapták a 750 pengőt. Az eljárás tovább folyik az elbocsátott banktisztviselő ellen.

Naményi gyorsíró, génrőtskólában új tanfolyam kezdődik. Államviszsza, államörvényes bizonyítványi vizsgabizottság. Vidékieknek vasútdiákmunka. Batthyányi-u. 1. Telefon 82-41.

**A legkisebb gazdasági
munkabérek megállapítása**

A Budapesti Közlöny vasárnapi száma gróf Teleki Mihály földmivvelésügyi miniszternek két igen fontos rendeletét közölte, a gazdasági munkabérek megállapítása tárgyában. Az egyik rendelet jóváhagyja az országos gazdasági munkabérmegállapító bizottságnak december 2-i ülésében hozott kötelező irányelveket. — Ezek az irányelvek a vármegyei és városi munkabérmegállapító bizottságokhoz szólnak és legfőbb tartalmuk a mezőgazdasági munkásság számára egy országos lótmínimumot biztosít. A vármegyei és városi munkabérmegállapító bizottságok, amelyek most decemberben fognak határozni, a kötelező irányelvekben foglalt lótmínimumnál magasabban megállapíthatnak a saját területükön legkisebb munkabér tételeket, de a lótmínimumnál lejjebb nem állhatnak. Az aratási munkabér nem lehet kevesebb, mint a gyengébb termőképességű földön a szem és szalma tizedik része, a jobb termőképességű földön a szem és szalma 11 és 10. része, a legalább hat hónapra szerződött I. osztályú idénymunkás (summás, hónapos) havi bérenek alsó határa 3 mázsa feles gabona és 15 pengő készpénz. A részletesen megállapított legkisebb eselédár évi összértéke 1.000 pengő. Ez azonban csak forgalmi érték, a természetbeni hár használati értéke a eseléd és családja számára jóval több. A földmivvelésügyi miniszter másik rendelete, amely ugyancsak a Budapesti Közlöny december 8-i számában jelent meg, gazdasági munkabérmegállapító vonatkozólag kötelezővé teszi a bérmegállapítást. A szóbanlévő földmivvelésügyi miniszteri rendelet a bérmegállapítást kötelezővé teszi a következő munkabérmegállapító vonatkozólag: napszamos munkabérré, (napszám, vagy órabér), az aratás, hordás, asztogolás, cséplés és kazalozás részébe, burgonya, tengeri, eukorrépa és takarmányrépa megmunkálásának részébe és szakmánya bérre, a rétszóra (sarjú és szántóföldi takarmánynevelésnek kaszálásának, szarításának, gyűjtésének, behordásának és kazalozásának részébe és a szakmánya bérre, az idénymunkások (summások, hónaposok) munkabérére, a szakképzett kerfészek munkabérére és egész béres férfi gazdasági eselédék évi bére.

A két rendelet tehát egymást mintegy kiegészítve először országos lótmínimumot biztosít a mezőgazdasági munkásoknak, másodsor pedig gondoskodik a lótmínimumnak gyakorlati érvényesítéséről. (MTL.)

Pintor utóda grossi tábornok. Pintor tábornok halálós repülőszerecsenésége után Grossi hadseregtábornokot nevezték ki az olasz-francia fegyverszüneti bizottság elnökévé.

A Duca Balho légitábornagynak vitézségi érmet, akik a tábornaggal együtt hősi halált haltak, ezüst vitézségi érmet adományozott.

Kifütiatték öt hős olasz tengerész-tisztet. Arany katonai érdemrenddel tüntették ki az olasz tengerészet öt hős olasz tisztjét. Margolini sorhajókapitányt, Botti korvetkapitányt, Del Greco sorhajóhadnagyot, Ruita sorhajóhadnagyot és Banfi korvetkapitányt, közülük csak Banfi él, a másik négy hősi halált halt.

Mussolini fogadta Badonliót. A Duca tegnapi kihallgatáson fogadta Baldooglió tábornagyot és szívélyes megbeszélést folytatott vele.

Miamiába utazott a windsori hercegi pár. A windsori herceg és felesége a Bahama-szigetéről Miamiába utazott, ahol a hercegnén súlyos fogmütétet hajtanak végre.

Flaink állatkereskedésére áldozunk két fillért? Kérjünk repülőhéllyeket!

Palesztinában útra megelénkült az arab fölkelők tevékenysége. Lisszabonból jelentik: Angol körökben nagy gondot okoznak azok a hírek, hogy Palesztinában útra megelénkült az arab fölkelők tevékenysége. Ez az igazalom érlehető, mert a Suez-csatornánál lévő angol állások biztosítása attól függ, hogy Palesztina nyugodtan marad-e. A múlt hét végén számos minisztertáncson került szóba a palesztinai kérdés és a legszigorúbb intézkedéseket határozták el, hogy az új felkelést már eszrértében elfojtsák. A palesztinai angol főparancsnok azt a megbízást kapta, járjon el minden eszközzel bármilyen rendzavarás kisérlés ellen.

SZINHAZ

SZINHÁZI MŰSOR:

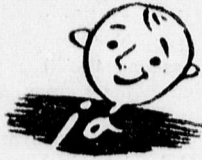
Szombaton este: Sárgarigófészkek. Szélvények érvényesek. Csütörtökön este: Tokaji aszú. Mérsékelt helyekkel. Pénteken este: Divat és szerelem. A. bérletben. Szombaton este: Divat és szerelem. B. bérletben.

SZINHÁZI HIREK

Pénteken este „Divat és szerelem” című operettprémier van a színházban. Gyönyörű kiállítás, a művésznők valóságos divatrevüt csinálnak a szebbnél-szebb toalettjeikkel. — Ma este ismét a nagyszerű „Sárgarigófészkek” van műsoron.

FILM

ANGELICA

A modern lány problémáját merész kézzel feszegeti ez a német film. Két férfi között kell választania a leánynak. — Az egyik a nyugodt és langyos boldogságot jelentő házasetletet nyújtja, a másik a forróvérű, fiatal repülőbiztos, a komoly orvostanárval szemben a szenvedélyes és kockázatos szerelmet kínálja fel. Leni Marenbach, Paul Hartmann és Hans Sönker játsszák a főszerepeket mely átérzéssel, tehetséggel.

METEOR MOZGÓ MŰSORA:

Szerdán—csütörtökön:

„BORS ISTVÁN”

Páger, Tolnay magyar filmje. Péntektől: „Fűszer és csemege”.

SPORT

SPORTHIREK

Elbúcsúzott dr. Kiss Gábor Debrecen-től. A debreceni Torna Egylet elbúcsúztatta Szatmárra helyezett agilis főtájkárát, dr. Kiss Gábort. Az Arany Bikában megtartott társasvacsorán az egyesület és a távozó főtájkár számos jóbarátja jelent meg. A búcsúbeszédet az egyesület ü. v. elnöke, Fux Antal tanügyi főtanácsos mondta, melyben méltatta a távozó sportférfit érdemeit. Itt emlékezett meg az egyesület sok sikert aratott tornászairól: Mogyoróssy Győzőről és Tóth Lajosról, valamint vezetőjükről, Schmidt Gyula testnevelési tanárról is. Dr. Kiss Gábor meghatoltan mondott köszönetet az iránta megnyilvánuló nagy szeretetért és kijelentette, hogy lélekben mindig közöttük marad, a magyar sport ügyét mindenkor szívén viseli és dolgozni fog érdekeiben. A vacsora után még sokáig maradt együtt az ünneplő társaság.

Felozlott a cégliga. A Budapesti igen szép számú egyesületet magába foglaló cégliga bejelentette felozlását a belügyminiszternek. Az MLSz megkísérelte a kebelébe való beolvastást, ez a terv azonban megbukott a felozlatást elhatározó közgyűlésen. Az MLSz most magukkal az egyesületi vezetőkkel akarja megtárgyalni a bajnokságokba való bekapcsolódás kérdéseit. Hír szerint eredményesnek mutatkozik ez a kísérlet.

Vizsgálat indul a Szeged ellen vasárnap kolozsvári szerepléséből kifolyóan. A csapat tagjai ugyanis a szövetségi ellenőr jelentést szerint kihívóan dűrván játszottak és a játékvezetővel szemben is tiszteltelenek voltak.

A Nagyváradi AC őszi pompás szereplésére az Erdélyi Kupa megnyerésével szeretné rátenni a koronát. A vezetők bíznak benne, hogy ez sikerülni fog.

Az érvénytelenített magyar-olasz őszi ökölvívó viadal helyett február 9-én mér össze ismét erejét a két nemzet válogatott gárdája. Már le is foglalták erre a napra a Városi Színházat.

Vasárnap Budapesti játszik a horvát bajnokcsapat, a Gradjanski a Ferencvárossal a „Bajnokok Tornája” kupamérkőzés keretében. Azt a nehézséget, ami a Rapid zágrábi játéknak nem engedélyezése folytán jött létre, úgy oldják meg, hogy a mérkőzést későbbi időpontra halasztják, egyébként a kupát a meghatározott tervek szerint megrendezik.

Nagybányán igen nagy az öröm, hogy továbbjutott a csapat az Erdélyi Kupában, még pedig a BSzKRT-tal szemben.

A vizilabda kupadöntőt a BSE csapata nyerte az UTE ellen 5:3 (3:2) arányban. A győztes csapatban Brandy és Hazay játéka emelkedett ki.

Efésítsem a DTE állépkai s zakoszi tagjait, hogy a tornatermi edzések mindezt hálásan látják d. v. 1-2 óráig

szombaton fél 7-8 óráig lesznek megtartva az egyesület tornatermében. Ezen a tréningen minden tag köteles megjelenni.

Üszökerület székhelye lesz Debrecen. A Magyar Üszó Szövetség tervbe vette, hogy felállítja az északkeleti kerületet és székhelyévé Debrecen-t teszi. Az új kerület felállításának és személyi ügyeinek megtárgyalására csütörtökön Debrecen-be érkezik Nyiregyházaról vitéz Bély Alajos tábornok, lovasdandárparancsnok, a MUSz helyettes elnöke és Budapestről Fehér István, a MUSz vidéki bizottságának elnöke. Az eddigi beosztás szerint Debrecen úszósportja az Eger székhellyel működő keleti kerületbe tartozott. Az új beosztás az erdélyi területek vizszoztatására vált szükségessé. Az új kerület magába foglalja a kárpátaljai és szatmári részeket és minden valószínűség szerint Nagyváradot is. Remélhető, hogy ez a szerencsésebb beosztás Debrecen úszósportjára jótékonyan fogja éreztetni hatását.

Tökéletesítse német nyelvtudását! a Häckel módszerű, már II. kiadásban megjelent haladók számára TANULJUNK KÖNNYEN GYORSAN NÉMETÜL!

(II. befejező rész) segítségével. Szerző előszavából: „Hangsúlyozni kívánom, hogy munkámat nem csupán az első kötet folytatásának szántam, hanem mindazok részére is írtam, akik — első könyvem ismerete nélkül — a német nyelv alapelemeiben már tájékozottak és német nyelvtudásuk elmélyítésére és ki szélesítésére törekednek.” — Írta: dr. Ernst Häckel, a báró Eötvös József Collegium tanára, a Pázmány Péter tudományegyetem mb. előadója

E TANULJUNK KÖNNYEN, GYORSAN sorozatban megjelentek még a NEMET NYELV I. része, kezdők részére. ANGOL, OLASZ, FRANCIA nyelvkönyvek. Egyes kötetek ára füzve P 6.—, kötve P 7.—

Kapható:

a DEBRECZENI UJSAG-HAJDÚFÖLD kiadóhivatalában Ferenc József-út 56. Telefon 21-90.

Közgazdaság

ÜZLETTELEN A GABONATÖZSDE

Jelentéktelen volt kedden a gabona-tözsde forgalma. A kínálat kukoricából is csökkenett, morzsolt tengeri nem volt a piacon és csövesből is alig jelentkezett áru. Dunántúli lőfogúrt 14.30-14.35. szokványkukoricáért 14.10-14.15 pengőrt kínáltak. A magpiacon cirokmagban alakult ki élénkebb forgalom tartott áron. A köles és a muharmag ára szilárd.

Búza: 78 kg-os 23.70. Rozs: 71 kg-os 19.70. Árpa: Sörárpa, kiváló 26.60, sörárpa, elsőrendű 25.60, sörárpa 24.60, 68 kg-os ipari 23.20, takarmány, 65-66 kg 21.20, Kukorica: Új 17.60. Magvak és hüvelyesek: Köles: fehér 43-45, vörös 43-44, egyéb 42-43. Repce: káposztarepce 45.— Bükköny: tavaszi 48-54, szászós 90-105.

A ferencvárosi sertésvásár összfelhajtása 10 darab. Vásári állományból angol hússertéselhajtás 10 darab. Az irányzat élénk. Árak: angol tökesertés I. 152, fél-sertés szalonnával 206-210, II. 202-206. fél-sertés I. 214-218, bátszalonna 28 kilogramos sózott 192-204, hajt 216, szalámihús 200-214, belföldi zsír 214, szalonna háromdarabos 196-197 fillér kilogramonként.

Debreceni állatvásár. Felhajtás szarvas marha 1043, eladás 617. Felhajtás 16308, eladás 128. Árak elsősúly kilogramonként: vágómarha prima 75-88, jómínű 56-75, közepes 42-56, silány 30-42, borjú 85-122, növendék marha 50-68, tinó, ökr 68-90 fillér, fejős tehén 245-540 P, vágó ló 56-135 P, silány igásló 90-200 P, közepes igásló 200-350 P, jó igásló 360-550 P. Irányzat: igen élénk.

VÁLTOZATLANUL LANYHA A PIAC

A piac forgalmában a keddi nap sem hozott különösebb változást. Az érdeklődés az egyes cikkek iránt továbbra is lanyha, az árak vagy teljesen kötöttek, vagy pedig csekély hullámzást mutatnak.

A zöldségfélék piacán: burgonya 8-12, répa 14-16, petrezselyem 22-24, hagyma 36-40, fokhagyma 100-120, káposzta 10-14, kelkáposzta 26-30, vöröskáposzta 30-40, hordóskáposzta 30-32, cékla 12-16, karalábé 8-10, karfiol 40-60, zeller 28-40, retek 8-10, torma 60-80, spenót 80-100, petrezselyemlevél 100-110, borsó 46-50, bab 50-60, sütőtök 14-16, darabja 60-150 fillér.

A baromfi piacon: kővér kacsa 170-180, kővér liba 180-200, sovány kacsa és liba 110-120, tyúk 120-130, csirke 130-180, pulyka 110-130, tojás 280-300, darabja 15-16 fillér. A gyümölcs piacon: silány minőségű alma 40-66, közepes 70-100, elsőrendű elálló alma 100-140, körte 160-200, birsalma 200, szőlő 160-200, gesztenye 100-110, füge 220-240, dió 130-140.

dióbél 480-520, mazsola 280-340, mo-gyoróbél 380-400, citrom 6-10 fillér.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál. Kiadja: Alföldi Sajtóvállalat Kft. Felelős kiadó: Baicz István

APRÓHIRDETÉSEK

Betöltendő állás nőknek

Jobb családból való gyermeklányt felve-szek 15-re. Batthyányi 20. 149

Állást kereső férfiak

Erdélyi menekült fiatalember bármilyen munkát vállal. Címe: Magoss György-tér 7. Zita árvaház. 142

Kiadó lakás 1 szobás

Kiadó csendőrlaktanya közelében egy szoba, konyha, kamara. Budai Ézsaiás-utcából nyíló Tarr-u. 3. 137

Ajándék

FÉRFI elöltő- és öltöny-sző-velek, minden hozzá-jalók, férfi divatsport-és galléros ingek olcsó árban

Petriknél

Szent Anna-u. 5. sz. Öskavasat, fém- és mindenféle vas-anythingot legmagasabb na-piárban átvész Vas- és Fémgyűjtő Közvetítő Iro-da, Pacsirta-u. 17. Tele- fon: 26-94. 777

Nagy hőpalack (THERMOS) vásár

Tóth Gyula vasútleben, városi házi elület.

Savanyúkáposzta házilag készített, finom, szép kis és nagy tétel-ben állandóan kapható kilogrammonként 30 fill- lér. Bákóczy-utca 20. 138

Szappannakvaló

zsíradékot szappanra be-cserélek. Pál szappanos, Kötésű-n 8 145

Divatfontalak, rőtös- és kötöttárak, ké-zimunkák karácsonyi ol-csó vására Szilágyi di- vátbázisban

Kalaptisztítóműhelybe férfialapokat vállalok formálni, kimosni. Beli-czay Lajos kalapos, Fe-rencz József-utca 38. ud- varban hátul. 141

Sírkövek

műköből és termésköből, Semperviva nemes va- kolat és mindenfajta épí- tési anyag, mészsálok szikestalaj javításához a Debreceni Műkövyárban Fűrdő-u. 2. kapható. 939

Kereslet

Tejet bármennyit a napnak bármely szakában al- szek. Vígkedvű-utca 63. Wégha. 130

Large advertisement for the 1941 calendar (NAPTÁRA) featuring a decorative border and text: 'Képek - Hasznos tudnivalók Világeseemények - Szépirodalom', 'DEBRECZENI UJSAG HAJDÚFÖLD', 'NAPTÁRA AZ 1941. EVRE.', 'Minden régi és új előfizető meghajja a Debreczeni Ujság-Hajdúföld naptárát!'

Lakás- és szoba-kereslet

Irodahelyiségnek 3-4-szobás lakást kere-slet a központban. — Cím a kiadóban 97

Autó-motor kerékpár

Ford-Taunus majdnem új, tizenötzetrel futott, gyönyörű kis ko-csi eladó. Csáthy könyv-kereskedés. 113

Gazdasági eszközök

Eladó egy Hoffer nagy négyes, körülgűrűs, 200 mm homoktalppal, nagy tűz szekrényvel és teljes fel-szereléssel ellátott csép-lőgép. Cím a kiadóban 1741

Eladó házhely

Olcsó házhelyek Poroszlay-úton és az er-dősoron. Érdeklődők for-duljanak a Debreceni Műkövyárhoz, Fűrdő-u. 2. szám. 1210

Eladó ház

Eladó Epreskert 25. számú gyü-mölcsös ház kedvező fi-zetési feltételekkel. Er-tekezni Vörösmarty 23. vagy Rösörörcenyi-út 15. 98

Homokkert,

Ovoda-utca 13. számú ház két szoba, konyha, előszoba, mellékhelyisé-gekkel, 700 kvadrát jól-terme szőlővel, felszer-e-léssel, 831 négyzetöglő földdel eladó. Értekezni ugyanott 1225

Egyszobás,

előszobás, konyhás és ugyancsak egy szoba, konyhás, mellékhelyisé-gekből álló, 370 □-öl te-lekkel adómentes, új ház ocsón eladó. Villanyvi-lágítás, termő gyümöl-csös és szőlővel beültet-ve, kényelmes, gazdasá-gos. Homokkert, Puzdra- utca 4. 850

Eladó ingóság

Lux porszívó 110 voltos, kifogástalan állapotban ocsón eladó. Varga-u. 23. keresztlépü-let. 150

Frakk

teljesen új állapotban, magas alakra és egy mongol rókaboa eladó. Komlóssy-út 15. sz. 150

Elveszett

Elveszett 10-én reggel 15 P Kis-templom vagy Központi egyetem előtt. Megtaláló jutalmat kap. Cím a ki- adóhivatalban. 151

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lap-kiadóvállalat Rt. műinté- zetének körforgógépén Igazgató: Szegedy Géza.